

Uitvoeringsplan Wijkgericht werken 2009

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Inleiding	2
Hoofdstuk 1: Ambities 2006-2010	3
Hoofdstuk 2: Wijkgericht werken in Dordrecht Centrum 2009	7
Hoofdstuk 3: Wijkgericht werken in Dordrecht Oost 2009	36
Hoofdstuk 4: Wijkgericht werken in Dordrecht West 2009	52
Hoofdstuk 5: Gebiedsoverstijgende projecten	65

INLEIDING

Wijkgericht werken heeft voor de periode 2006-2010 haar ambities neergelegd in het meerjarenontwikkelingsprogramma van het college. Daarnaast worden jaarlijks voor de gebieden West, Centrum en Oost uitvoeringsplannen gemaakt. Hierin worden de concrete projecten en andere inspanningen, die bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen van Wijkgericht werken, beschreven. Voor een groot deel zijn de uitvoeringsplannen niet nieuw. Er wordt in 2009 doorgewerkt aan projecten en inspanningen die al eerder gestart zijn, bijvoorbeeld aan diverse leefbaarheidsplannen en de aanpak van overlastgevende jeugd en overlastgevende panden. Wel nieuw zijn drie gebiedsoverstijgende projecten die hieronder benoemd worden en een aantal projecten in de drie gebieden. In Centrum start de herstructurering van de Vogelbuurt en wordt een nieuw leefbaarheidsaanpak voor overlastzones rond Kasperspad, Vrieseplein en Blekersdijk in gang gezet.

In Oost start een project dat nauw aansluit bij Gewoon Doen en dat gericht is op het beïnvloeden van verkeersgedrag. In West start het opzetten en uitvoeren van een leefbaarheidsprogramma Oud Krispijn Noord.

De uitvoeringsplannen zijn voor een deel gebaseerd op de wijkschetsen die in 2005 voor alle Dordtse wijken zijn gemaakt. Voor een deel van de wijken zijn daarna nog vierjarige wijkstrategieën gemaakt. Voor een ander deel van de wijken worden deze nog ontwikkeld. Ook de wijkstrategieën zijn sturend voor de uitvoeringsplannen. Daarnaast is voor het opstellen van de uitvoeringsplannen gebruik gemaakt van de wijkveiligheidsanalyse, die door de afdeling Openbare Orde en Veiligheid is gemaakt, van de monitor Leefbaarheid en Veiligheid 2007 en niet te vergeten van de signalen van bewoners en professionals in de wijk.

Dordrecht West neemt in het Wijkgericht werken een speciale positie in, vanwege de grote herstructureringsopgave die daar plaatsvindt. Deze herstructureringsopgave is één van de grote projecten die halfjaarlijks in de Raad getoetst worden op de afgesproken outcome- en output doelstellingen. We nemen om die reden de herstructurering Dordrecht West, en met name de sociale programma's van de vier wijken in Dordrecht West niet op in dit uitvoeringsprogramma. U treft in dit uitvoeringsprogramma de ambities, projecten en andere inspanningen voor Dordrecht West die **niet** zijn opgenomen in de sociale programma's.

Naast de projecten en inspanningen per gebied bestaan er ook een aantal gebiedsoverstijgende projecten waarvoor de afdeling Wijkgericht werken verantwoordelijkheid draagt of waarschijnlijk in 2009 verantwoordelijkheid gaat dragen. Het gaat om de volgende projecten:

- Campagne Gewoon Doen
- Experimenten met wijkbudgetten
- Campagnegelden en communicatiecampagne
- Aanpak jeugdoverlast
- Aanpak overlastgevende panden

In dit uitvoeringsplan treft u in hoofdstuk 1 de ambitie en werkwijze van Wijkgericht werken als totaal. De hoofdstukken 2, 3 en 4 bevatten de uitvoeringsplannen voor Dordrecht Centrum, Oost en West. Deze laatste met inachtneming van hetgeen hiervoor is opgemerkt. Hoofdstuk 5 bevat de gebiedsoverstijgende projecten en inspanningen.

Hoofdstuk 1   Ambities 2006-2010

1.1   Ambities

In de begroting 2009 zijn de ambities van Wijkgericht werken opgenomen in het begrotingsthema Ontwikkelen en herstructureren woonwijken.

De hoofdpoging is het bevorderen van de leefbaarheid en veiligheid in de wijken.

In de meerjarenbegroting van de gemeente zijn hiervoor de volgende outcome-doelstellingen opgenomen:

- De leefbaarheidscore stijgt van een 6.9 in 2007 naar een 7.0 in 2009
- De minimale leefbaarheidscore per wijk stijgt van een 6.3 in 2005 naar een 6.4 in 2009
- Handhaven van het rapportcijfer woonomgeving van een 7.0 in 2009
- Handhaven van de indicatorscore sociale samenhang in de buurt van een 6.1 in 2009
- De indicatorscore verloedering daalt van een 5.2 in 2007 naar een 4.9 in 2009
- De indicatorscore overlast daalt van een 3.1 in 2007 naar een 3.0 in 2009
- Het rapportcijfer veiligheid in de buurt stijgt van een 6.9 in 2007 naar een 7.0 in 2009.

Daarnaast zijn voor de herstructurering in Dordrecht West nog de volgende doelstellingen opgenomen:

1. Tegengaan van de selectieve uitstroom van hogere inkomens en instroom van lagere inkomens in Dordrecht West;
2. Zorgen dat in elke wijk de leefbaarheid op peil is en er sprake is van een schone, hele en veilige woonsituatie met bijbehorend voorzieningenniveau.

De fysieke kant van de herstructurering heeft vooral de focus op doelstelling 1. Voor het behalen van doelstelling 2 zijn de sociale programma's opgesteld en in uitvoering gebracht.

In 2009 wordt de monitor Leefbaarheid en Veiligheid uitgevoerd. De uitkomsten geven een beeld van de mate waarin de doelstellingen gerealiseerd worden.

1.2   Werkwijze

Voor het behalen van de doelstellingen is het op orde hebben van het basisbeheer in de stad vanuit de diverse sectoren en maatschappelijke organisaties een belangrijke randvoorwaarde. Het brede netwerk binnen wijkgericht werken zorgt ervoor dat signalen die de leefbaarheid en veiligheid onder druk kunnen zetten vroegtijdig worden opgepakt. In elk van de drie gebieden van Dordrecht draagt het gebiedsteam bestaande uit de gebiedsmanager Wijkgericht werken, de stadsdeelmanager van Stadsontwikkeling en de gebiedsmanager van Stadsbeheer, hier zorg voor. Samen met partners en bewoners wordt beoordeeld wat de speerpunten zijn per wijk en waar extra op ingezet moet worden om de leefbaarheid en veiligheid op peil te houden, dan wel te verbeteren. Hiervoor worden projectvoorstellen geformuleerd. In dit uitvoeringsplan treft u in opdrachtformulieren de projecten aan waarvoor de gebiedsmanager Wijkgericht werken opdrachtgever is.

Daarnaast worden per wijk andere projecten benoemd die voor het behalen van de doelstellingen van groot belang geacht worden. Deze projecten worden door de gebiedsteams op de uitvoering en effectiviteit gemonitord.

Naast de projecten zijn er ook andere activiteiten en maatregelen die gevolgen hebben voor de leefbaarheid en veiligheid in de wijk. Het gebiedsteam volgt de voortgang van deze activiteiten en de eventuele effecten op de wijk en onderneemt waar nodig actie. Al deze activiteiten kunnen worden geschaard onder de noemer: 'Beheer en ontwikkeling in algemene zin'.

De rol van het gebiedsteam is: signaleren, signalen uitzetten en onder de aandacht brengen, verbinden van partijen en verantwoordelijke organisaties actie laten ondernemen voor het oplossen van problemen of het benutten van bepaalde kansen.

Een hiermee samenhangend belangrijk onderdeel van de werkwijze van wijkgericht werken is het vanuit de uitvoeringspraktijk in de wijken, leveren van input voor de beleidsontwikkeling binnen de verschillende sectoren van de gemeente, maar ook bij de Sociale Dienst Drechtsteden.

1.3 Highlights in 2009

Bewonersparticipatie is een rode draad in het uitvoeringsplan van wijkgericht werken. In diverse projecten wordt geëxperimenteerd met nieuwe vormen van inspraak en coproductie. Een voorbeeld is de herinrichting van het Koeienveld, een park in Stadspolders. Uit het klanttevredenheidsonderzoek 2007 van Stadsbeheer is gebleken dat het Koeienveld als park niet hoog scoort. De gemeente wil het Koeienveld aantrekkelijk maken voor omwonenden, zodat zij er meer gebruik van maken. Bij de herinrichting worden de buurtbewoners nauw betrokken. Er volgt een participatietraject waarbij gebruik gemaakt wordt van mogelijkheden van het internet, zoals dat ook gebeurd is bij de inrichting van het Mauveveld en het Gouverneursplein in Krispijn.

Daarnaast wordt bewonersparticipatie bevorderd door het beschikbaar stellen van bewonersbudgetten. Deze vorm van participatie bestaat al een aantal jaar. Per gebied is een campagnebudget beschikbaar. Met een eenvoudig aanvraagformulier kunnen bewoners een subsidie aanvragen voor activiteiten die bijdragen aan de leefbaarheid, veiligheid en/of sociale samenhang in de buurt of wijk. Met ingang van 2008 wordt er door het rijk voor een aantal jaar extra geld voor bewonersbudgetten in de Vogelaarwijken en voor de hele stad beschikbaar gesteld. We gaan er aan werken dat bewoners de weg naar deze budgetten beter kunnen vinden en zo met eigen initiatieven een bijdrage kunnen leveren aan het verbeteren van de leefbaarheid in hun wijk. In dit kader worden op initiatief van de gemeenteraad, onder de noemer Burgers aan Zet, nog twee extra experimenten met bewonersbudgetten gestart. Binnen deze experimenten zal expliciet ruimte geboden worden aan de participatie jongeren.

Een ander speerpunt dat naar aanleiding van de monitor leeft, heeft betrekking op het **verbeteren van gedrag in de openbare ruimte, met betrekking tot verloedering en verkeersoverlast**. Het project Gewoon Doen is gericht op het tegengaan van bekladding/graffiti, vernieling, rommel op straat en hondenpoep en op het tegengaan van verkeersoverlast: stank, parkeren en geluid. Jongeren vormen binnen het project Gewoon Doen een specifieke doelgroep.

De campagne Gewoon Doen die in 2008 is gestart, geeft een extra impuls aan allerlei bestaande activiteiten binnen de leefbaarheidsplannen in elk van de drie gebieden en binnen de sociale programma's in Wielwijk, Crabbehof en Nieuw- en Oud Krispijn.

In 2009 zijn de vier **sociale programma's in de wijken van Dordrecht West** in uitvoering. Er wordt aan gewerkt om de verbanden tussen de programma's onderling te versterken.

In het derde kwartaal van 2009 vindt een evaluatie van de sociale programma's van Nieuw Krispijn, Crabbehof en Wielwijk plaats. Vervolgens worden de programma's herijkt en worden voorstellen gedaan voor inhoud, omvang en loopduur van het vervolg vanaf 2010.

De **fysieke herstructurering** in Oud Krispijn is voor een groot deel uitgevoerd. In 2009 wordt dit programma afgerond.

Voor Wielwijk wordt gewerkt aan de totstandkoming van de Samenwerkings-overeenkomst Wielwijk (SOK). In deze SOK worden voor de komende 10 jaar alle afspraken over de fysieke herontwikkeling van Wielwijk gemaakt. Het gaat dan over de organisatie, verdeling van risico's, planning etc.

Niet alleen in Dordrecht West wordt doorgewerkt aan de herstructurering. In 2009 wordt een aanvang gemaakt met de herstructurering van de Vogelbuurt.

1.4 Communicatie

Een goede communicatie levert een bijdrage aan het halen van de beleidsdoelstellingen van wijkgericht werken. Daarom is communicatie in vrijwel alle projecten van wijkgericht werken een essentieel onderdeel. Het gaat daarbij om communicatie met burgers, met externe partners waarmee wordt samengewerkt en met verschillende afdelingen binnen de gemeente. Hoewel er op dit moment al tal van communicatiemiddelen worden ingezet zijn er op het terrein van communicatie nog diverse knelpunten:

- Bewoners worden niet altijd op tijd geïnformeerd over ontwikkelingen in de wijk
- Partners zijn onvoldoende op de hoogte van elkaars activiteiten
- Verschillende afdelingen zijn onvoldoende op de hoogte van wat er in de wijken plaatsvindt. Dit bemoeilijkt de afstemming tussen beleid en uitvoering en het in samenhang met elkaar uitvoeren van activiteiten in een wijk
- Er is geen eenduidige boodschap voor het wijkgericht werken die in de verschillende communicatie-uitingen wordt gebruikt.

In 2009 zal de communicatieadviseur Wijkgericht werken een communicatiestrategie opstellen waarmee gewerkt wordt aan het oplossen van deze knelpunten.

1.5 Financiën

De sectoren MO, SO, SB en PD/OOV hebben flexibele budgetten die worden ingezet in de wijken. Deze middelen kunnen we zien als een soort 'aanjaagbudget' om zaken in gang te zetten, ontwikkelingen te stimuleren / aan te jagen, als smeeroilie tussen betrokken maatschappelijke organisaties en/of gemeente, voor communicatie, om initiatieven van bewoners te faciliteren of om urgente zaken direct te regelen.

Jaarlijkse structurele budgetten op stadsniveau:

Sector SB:

- Sociale veiligheid openbare ruimte 5.175,--

Sector PD/OOV

- Wijkveiligheid initiatieven 10.000,--

Jaarlijkse structurele budgetten op gebiedsniveau, voor elk van de drie gebieden:

Sector MO

- Campagnebudget 94.985,--
- Straatfeesten 8.350,--
- Winterfeesten 5.000,--
- Activiteiten t.b.v. sociale samenhang 6.665,--
- Representatie en bewonersactiviteiten 7.026,--

Sector SBH

- Kleine aanpassingen 42.900,--
- Buurtbeheer 25.900,--

Tijdelijk budget op gebiedsniveau in 2009

Herbestemming GSB ten behoeve van

Impuls aanpak overlastgevende jeugd in Oost 220.000,--

Herbestemming GSB ten behoeve van extra sportstimulering

voor jongeren vanaf 12 jaar in Centrum 80.000,--

- Tijdelijk extra middelen bewonersbudgetten van het Rijk ten behoeve van Wielwijk en Crabbehof 443.000,--
- Tijdelijk extra middelen bewonersbudgetten van het Rijk 450.000,--

Hoofdstuk 2 Wijkgericht werken in Dordrecht Centrum 2009

2.1 Inleiding

Dordrecht Centrum bestaat uit vier wijken:

- Binnenstad
- Noordflank
- Reeland
- Staart

Voor u ligt het uitvoeringsplan van het gebied Dordrecht Centrum. In dit plan zijn de ambities, doelstellingen en maatregelen opgenomen. Het uitvoeringsplan is als sturingsinstrument door het gebiedsteam Centrum opgesteld. Voor het opstellen gebruikten we de wijkschetsen 2005, de kwantitatieve analyses 2006, de uitvoeringsplannen 2008 en de monitor leefbaarheid en veiligheid 2007. Voor de actuele situatie gebruikten we signalen van bewoners en professionals in de wijk. In de zomer van 2008 sprak de gebiedsmanager met 19 professionals uit het gebied. De hoofdlijnen van het concept uitvoeringsplan zijn besproken met bewoners en professionals.

2.2 Terugblik 2008

In de uitvoeringsplannen van 2007 beschreven we aan de hand van de monitor leefbaarheid en veiligheid 2007 een uitvoerige terugblik. Deze monitor is een meetinstrument om te kunnen vaststellen of doelstellingen zijn gehaald. De volgende monitor Leefbaarheid en Veiligheid komt in 2009 uit, voor 2008 is dit meetinstrument niet beschikbaar. Daarom nu een algemene terugblik en een korte terugblik per project.

Gebiedsoverstijgende projecten

• Aanpak overlastgevende panden

In 2008 werd het aantal overlastgevende panden met succes teruggedrongen naar één. Vooralsnog blijft het project stedelijk bestaan. Geconcludeerd kan worden dat er in Dordrecht momenteel nauwelijks sprake is van structurele overlast vanuit panden. Na een inventarisatie van in december 2007 bekend staande overlastpanden kwam vast te staan dat voor de meeste panden de overlast tot het verleden behoorde. De samenwerking tussen Openbare Orde en Veiligheid- als regievoerder en de projectmanager overlastgevende panden verloopt goed, maar de coördinatie in de wijken kan nog verbeterd worden. In 2008 kreeg het quoteringsbeleid vorm. Hiermee kan het aantal kamerverhuurpanden in daartoe aangewezen gebieden beperkt worden tot 5% per straat. In het gebied Centrum is de Indische buurt daarvoor aangewezen.

• Aanpak overlastgevende jeugd

In de meeste wijken is in 2008 het aantal jeugd overlastmeldingen gedaald. Toch blijft extra aandacht en procesvoering op dit thema van belang. Het percentage inwoners dat aangeeft 'vaak' jongerenoverlast te ondervinden is gedaald van 14% naar 10%.

Om overlast van (hang)jongeren te beperken startte in 2005/2006 een drietal pilot-projecten. Op basis van de resultaten van het onderzoek en de ervaringen in de wijken is verder gewerkt aan een "integrale aanpak jeugdoverlast in Dordrecht".

De aanpak is ontwikkeld in samenwerking met de belangrijkste partners: politie, corporaties en jongerenwerk. De ervaringen met deze bestrijding van overlast en criminaliteit door jongeren levert een door bewoners waarneembare bijdrage aan het verbeteren van de leefbaarheid in de buurt.

Vooral de Beke-aanpak op de Lijnbaan is succesvol gebleken. De Beke-aanpak op de Staart is beëindigd. Hiervoor in de plaats wordt een meer persoonsgerichte aanpak voorbereidt.

Gebied Dordrecht Centrum

- **Aanpak overlastgevers**

De aanpak richtte zich vooral op het beter organiseren van het outreachend hulpverleners aan dak- en thuislozen. In het voorjaar van 2008 startte het zogenaamde TOG-team dat beoogd de hulpverleningsaspecten van de aanpak van overlastgevers te intensiveren. Er was regelmatig contact met de strategisch beleidsmedewerker die zich richt op de verbetering van de Maatschappelijke Opvang over de voortgang van het project: "Pak overlastgevend gedrag van daklozen en GGZ-cliënten aan. Verbeter hun leefkwaliteit". In december 2008 volgt een evaluatie.

Rond de AH-vestiging aan de Voorstraat en Café-restaurant Centre-Ville in de Binnenstad namen klachten toe over alcoholgebruik, gepaard met overlastgevend gedrag. De Stichting Centrummanagement slaagde er in een winkelverbod te realiseren, dat door aangesloten winkeliers kan worden gebruikt, om overlast- en veelplegers te weren uit de eigen winkel.

Ook op het Vrieseplein en in het Kasperspadgebied (Noordflank) steeg het aantal klachten. In overleg met de politie werd een alcoholverbod in bepaalde gebieden voorgesteld. Gedurende de zomerperiode 2008 hebben de bewoners vele signalen afgegeven dat de leefbaarheid in dit gebied ernstig onder druk is komen te staan. Verder werd in het najaar van 2008 aanbevolen een aantal notoire overlastgevers een gebiedsontzegging aan te zeggen.

Halverwege 2008 is besloten de inspanningen intensiever te richten op de leefbaarheidproblematiek van het gebied Kasperspad, Vrieseplein en Blekersdijk. Het project aanpak Overlastgevers wordt einde dit jaar overgedragen aan de GGD en de zorginstellingen. Deze instellingen nemen deel aan het nieuwe project maar het accent komt meer op Leefbaarheid te liggen.

De overlast wordt veroorzaakt door een cumulatie van effecten. De Grote Rivieren, Legers des Heils en overlastgevende jong volwassenen hebben allen hierin een rol gespeeld. In september 2008 is een proces/projectmanager aangesteld die in het Kasperspad gebied, dat is aangewezen als Hot-Spot, samen met de betrokken partijen probeert de leefbaarheid te bevorderen.

Noordflank

• Project Lijnbaan

Uit cijfers van politie en corporaties blijkt dat de Lijnbaan steeds beter scoort op de thema's verloedering, overlast, veiligheid en sociale samenhang. De buurt kent echter een zwakke sociale structuur (hoog aandeel uitkeringen en werkloosheid) en heeft daarbij ook te kampen met een sterke verloedering van de woningen en het buitengebied.

Aanvankelijk liet de criminaliteit een stijgende lijn zien. Uit de cijfers tot en met augustus 2008 blijkt dat er sprake is van een afname. Met uitzondering van het aantal zedenmisdrijven stegen de aangiftes van één naar vier. In 2008 is een toename van het aantal klachten over overlast door voetballende jongeren.

De mutatiegraad bij huurwoningen van Progrez laat een lichte daling zien. Dit betekent dat de bewonerssamenstelling veranderd is. Waarneembaar is dat een vijftigtal nieuwe huurders een positieve invloed hebben op de sfeer in de wijk. Sinds 2004 is het percentage huurachterstand gedaald van 2,89 % tot 1,57%.

In 2008 werd met succes ontwikkeld: een bewonerspanel en vrijwilligerskader voor het organiseren van activiteiten op het gebied van kunst en cultuur, jeugd (een en ander in relatie tot Integrale aanpak Jeugd/Veilig Opgroeien), start het Onze Burenproject in de buurtwoning, de leefomgeving Molen de Kraker is succesvol aangepakt, Lijnbaan Schoon, uitstraling en inrichting openbare ruimte, Gaudi-bank Houthavenplein, mogelijkheden buurtpreventie zijn onderzocht.

In de projectgroep Lijnbaan werd goed samengewerkt aan herkenbare resultaten. De samenwerking met Progrez bleef daarbij op peil, de inzet van de DWO varieerde van redelijk tot wisselend. De Beke-aanpak rendeert redelijk en lijkt de overlast voor de buurt te reduceren. De voetbaloverlast werd helaas niet opgelost. Aan het beheer en onderhoud van de Openbare Ruimte werd veel aandacht besteedt, een kwalitatieve verbetering blijft nodig.

• Project Kasperspad

Gestart in het najaar van 2008 naar aanleiding van klachten uit de buurt over overlast door jongeren en jongvolwassenen. De samenwerking door Progrez, jongeren, buurtbewoners, sportbedrijf en Grote Rivieren is nu al verbeterd. Concreet sportprogramma voor de jongeren in Grote Rivieren is gestart. Meerdere activiteiten zijn gepland.

• Overlastgevers

In het Kasperspadgebied namen in de lente en de zomer de klachten over overlast door alcoholgebruik toe.

In overleg met de politie werd een alcoholverbod in bepaalde gebieden voorgesteld. Verder werd in het najaar van 2008 aanbevolen een aantal notoire overlastgevers een gebiedsontzegging te aan te zeggen. In het voorjaar van 2008 startte het TOG-team, dat beoogd de hulpverleningsaspecten van de aanpak van overlastgevers te intensiveren. In december volgt een evaluatie.

Halverwege 2008 is besloten de inspanningen intensiever te richten op de leefbaarheidproblematiek van het gebied Kasperspad, Vrieseplein en Blekersdijk (zie hierboven).

Het project aanpak Overlastgevers wordt eind dit jaar overgedragen aan de GGD en de zorginstellingen. Deze instellingen nemen deel aan het nieuwe project, maar het accent komt meer op Leefbaarheid te liggen.

Gedurende de zomerperiode 2008 hebben de bewoners vele signalen afgegeven dat de leefbaarheid in dit gebied ernstig onder druk is komen te staan. De overlast wordt veroorzaakt door een cumulatie van effecten. De Grote Rivieren, Legers des Heils en overlastgevende jong volwassenen hebben allen hierin een rol gespeeld.

In september 2008 is een proces/projectmanager aangesteld. Deze gaat in het Kasperspad gebied, dat is aangewezen als Hot-Spot, proberen samen met de betrokken partijen de leefbaarheid te bevorderen.

Na de Hot-Spot periode (medio maart 2009) zullen de behaalde resultaten worden geëvalueerd en waar nodig aangepast. Per medio maart 2009, is het beheer van het gebied zodanig op orde dat de Hot-Spot periode kan worden omgezet naar een reguliere taak voor een of meerdere partijen die zich daartoe verplicht hebben zoals gemeentelijke sectoren, GGD, politie, afdeling Toezicht, Grote Rivieren, leger des Heils, Bouman, DWO en wooncorporatie Progrez.

Dit proces zal worden vergezeld met een intensief sociaal programma, vormgegeven door de ingestelde projectgroep, waarin voornoemde professionele partijen zitting hebben. Maandelijks zal er een wijkschouw gelopen worden om de resultaten van het ingezette project te bezien.

Reeland

• Leerpark

Het Leerpark ontwikkelt zich snel. De gebiedsmanager centrum MO stelde medio 2007 een proces-parkmanager aan om op verzoek van de programmadirecteur het beheer van het Leerpark in de toekomst te regelen. Wij beogen hiermee de leefbaarheidsscore van het Land van Valk in 2005 op 7,1 te kunnen handhaven in 2010.

De veiligheid op het Leerpark is toegenomen door een succesvolle procesmatige aanpak samen met alle betrokkenen. Het Parkmanagement is in volle ontwikkeling. In 2009 valt de aanstelling van een parkmanager te verwachten.

Toekomst Vogelbuurt

Woonbron onderzocht in 2008 samen met bewoners en relevante partners de toekomst van de Vogelbuurt. Het Gebiedsteam Centrum maakte deel uit van de projectorganisatie. Verder legt het Gebiedsteam Centrum de nodige en gevraagde verbanden binnen de gemeentelijke organisatie. Einde 2008 ligt er een voorlopige visie op de toekomst. Een relevant vervolg zal dan gezamenlijk worden vormgegeven.

De technische staat van de woningen in de Vogelbuurt en hun economische veroudering was aanleiding voor Woonbron om een toekomstvisie te ontwikkelen.

De grootte en de uitrusting van deze woningen voldoen niet meer aan de eisen van nu. In de toekomst vormt dit een kwetsbare woningvoorraad. Alle woningen behoren tot de twee laagste klassen van de portfolioanalyse die Woonbron hanteert.

Bovendien zijn technische problemen geconstateerd als grondverzakkingen, betonrot in de vloeren, asbest en funderingsproblemen. Meerdere tuinen en schuren zijn verzakt.

In 2009 stelt de gemeente bij Wijkgericht Werken een procesmanager aan die namens de gemeente alle contacten onderhoudt en coördineert.

Staart

• Project Noorderkwartier

De verbetering van de woonomgeving moest worden uitgesteld omdat de riolering vroegtijdig moest worden vernieuwd. Deze vernieuwing wordt nu meegenomen in de eerder voorgenomen herinrichting van de openbare ruimte. In 2009 krijgt de herinrichting zijn beslag.

Er is sprake van minder overlast. Met succes is een pand aangepakt waaruit criminele activiteiten werden ontplooid. Dit heeft een positieve invloed op de gevoelens van criminaliteit en onveiligheid. Voor de aanpak van een voormalig speeltuinterrein als bijvoorbeeld een sport/recreatieplek bestaat nog geen overeenstemming.

De samenwerking met Woonbron, politie en bewoners verliep goed. Bij de DWO was het verloop van personeel groot. Daardoor kwam de kwaliteit van de samenwerking onder druk te staan.

• Project Verzetsbuurt

Het Plein '40 – '45 en omgeving en het van der Giessenplein is integraal aangepakt en verbeterd. In het uiteindelijke resultaat is rekening is gehouden met de verschillende en uiteenlopende bewonerswensen. Er is intensieve communicatie en participatie toegepast volgens het concept van de aanpak van de Proefstraat in het Noorderkwartier. Meer dan twaalf mensen doen actief mee aan acties die de leefbaarheid bevorderen. De samenwerking met Woonbron, politie en bewoners verliep goed. Bij de DWO was het verloop van personeel groot. Daardoor kwam de kwaliteit van de samenwerking onder druk te staan. De aanpak van het voormalige voetbalterrein aan de Reggestraat krijgt in 2009 vorm.

2.3 Ambitie en projecten 2009

Wijkveiligheidsanalyse

De afdeling Openbare Orde en Veiligheid heeft op basis van onderzoeken en gegevens van de politie een uitgebreide wijkveiligheidsanalyse gemaakt. Vervolgens is hieruit een top drie van veiligheidsproblemen geformuleerd. Bij die top-3 hoort ook een aanpak. Achter elke aanpak staat wie de regie heeft. Dat kan Wijkgericht werken of een van de partners zijn. Voor de volledigheid van het overzicht houden we steeds de volledige top-3 aan.

▪ Binnenstad

De top-3 van veiligheidsproblemen in de Binnenstad bestaat uit:

1. Drugsgelateerde overlast (vóórkomen van drugsoverlast)
2. Mishandeling/geweld
3. Winkeldiefstal.

Voor deze veiligheidsproblemen worden de volgende doelstellingen geformuleerd.

Onderwerp	Meetpunt 2007	Streefpunt 2010
Aandeel bewoners met drugsgelateerde overlast	52%	45%
Aangiften mishandeling/geweld	146	128
Aangiften winkeldiefstal	243	180

Aanpak

Voor de aanpak van de top-3 van veiligheidsproblemen in de Binnenstad worden de volgende instrumenten ingezet:

1. Aanpak veelplegers en aanpak overlastgevers (Veelplegers: regie bij politie, overlastgevers: regie bij GGD en instellingen, aanpak overlastzones: regie bij Wijkgericht Werken)
2. Actieplan geweld i.o. (regie bij OOV en Politie)
3. Pilot toezicht winkelgebied (regie bij Politie).

▪ Noordflank

De top-3 van veiligheidsproblemen in de Noordflank bestaat uit:

1. Drugsgelateerde overlast (voorkomen van drugsoverlast)
2. Verkeersveiligheid (agressief verkeersgedrag, te hard rijden, aanrijdingen)
3. Jongerenoverlast.

Voor deze veiligheidsproblemen worden de volgende doelstellingen geformuleerd.

Onderwerp	Meetpunt 2007	Streefpunt 2010
Aandeel bewoners met drugsgelateerde overlast	50%	43%
Indicatorscore verkeersveiligheid	5,0	4,5
Aandeel bewoners met jongerenoverlast	18%	14%

Aanpak

Voor de aanpak van de top-3 van veiligheidsproblemen in de Noordflank worden de volgende instrumenten ingezet:

1. Aanpak veelplegers en aanpak overlastplegers. (Veelplegers: regie bij politie, overlastgevers: regie bij GGD en instellingen, aanpak overlastzones: regie bij Wijkgericht Werken)
2. Uitvoering verkeersplan; Inzet Regionaal Verkeershandhavingsteam. (regie resp. SO en politie)
3. Methode Beke; Alcohol- en drugspreventie; Jongerenbemiddeling (Aanpak overlastgevende jongeren, Overlastzones regie: Wijkgericht Werken)

▪ Reeland

De top-3 van veiligheidsproblemen in Het Reeland bestaat uit:

1. Verkeersveiligheid (agressief verkeersgedrag, te hard rijden, aanrijdingen)
2. Mishandeling
3. Slachtofferschap van criminaliteit (het geheel van ondervraagde delicten uit de Monitor L&V)

Voor deze veiligheidsproblemen worden de volgende doelstellingen geformuleerd.

Onderwerp	Meetpunt 2007	Streefpunt 2010
Indicatorscore verkeersveiligheid	4,5	4,0
Aandeel slachtoffers van mishandeling	3%	1%
Aandeel slachtoffers van criminaliteit	47%	42%

Aanpak

Voor de aanpak van de top-3 van veiligheidsproblemen in Het Reeland worden de volgende instrumenten ingezet:

1. Uitvoering verkeersplan; Inzet Regionaal Verkeershandhavingsteam (regie bij politie)
2. Actieplan geweld i.o. (regie bij politie)
3. Extra toezicht (politie en gemeente) (regie bij politie en toezicht)

▪ Staart

De top-3 van veiligheidsproblemen in de Staart bestaat uit:

1. Overlast (overlast van groepen jongeren, overlast door omwonenden, geluidsoverlast)
2. Jongerenoverlast
3. Drugsgelateerde overlast (voorkomen van drugsoverlast)

Voor deze veiligheidsproblemen worden de volgende doelstellingen geformuleerd.

Onderwerp	Meetpunt 2007	Streefpunt 2010
Indicatorscore overlast	3,5	3,0
Aandeel bewoners met jongerenoverlast	16%	12%
Aandeel bewoners met drugsgelateerde overlast	29%	27%

Aanpak

Voor de aanpak van de top-3 van veiligheidsproblemen in de Staart kunnen de volgende instrumenten worden ingezet:

1. Buurtbemiddeling (regie bij de DWO)
2. Methode Beke; Alcohol- en drugspreventie; Jongerenbemiddeling (regie: Project aanpak overlastgevende jeugd)
3. Aanpak veelplegers en aanpak overlastgevers. (Overlastzones regie: Wijkgericht Werken)

Ambitie Centrum

In 2007 heeft het gebiedsteam als ambitie de leefbaarheidscore voor de vier wijken in Centrum bepaald:

Binnenstad : 7,0

Noordflank : 6,5

Reeland : 7,0

Staat : 6,5

Deze meerjarige ambities handhaven we voor 2009. De leefbaarheidscores worden niet alleen door onze projectmatige inzet bepaald. Incidentele en externe factoren kunnen van grote invloed zijn. Het gebied Centrum kent geen Vogelaarwijken, maar wel een aantal buurten die de leefbaarheidscore sterk kunnen drukken.

Voor 2009 overwegen wij om voor één of twee buurten financiering aan te vragen uit de middelen die het kabinet ter beschikking wil stellen voor de zogenoemde niet-Vogelaarwijken.

Conclusie

Het gebiedsteam handhaaft de ambities en de doelstellingen zoals in 2007 geformuleerd.

Dit betekent voor:

Signalerende functie

Het GTC heeft naast de projectmatige aanpak ook een signalerende functie. Om tijdig in te kunnen spelen op ontwikkelingen heeft het GTC een bestaand netwerk van contacten met bewoners en professionals in het gebied. Ook wordt ingegaan op signalen van buiten het bestaande netwerk, bijvoorbeeld wanneer bewoners zich bij ons melden met een bepaalde klacht, vraag of wens. Het GTC hanteert bij het beoordelen van klachten, vragen of wensen een checklist met taxaties die helpen om de juiste keuzes te maken. In 2009 willen we deze werkwijze verder ontwikkelen.

Gebied Centrum

In het gebied Centrum voeren we een aantal gebiedsoverstijgende projecten uit. Voor de projecten aanpak overlastgevende jeugd, Gewoon Doen en de aanpak overlastgevende panden vindt u de opdrachtformulieren in hoofdstuk 5. De beschrijving van de aanpak overlastzones treft u hieronder aan bij de Noordflank. Gewoon Doen is een nieuw project dat veel kansen biedt om de verloedering in Noordflank en Binnenstad te keren.

De Binnenstad:

Voor de Binnenstad zijn geen specifieke projecten ontwikkeld. Wel wordt via de gebiedsoverstijgende projecten aandacht besteed aan:

- Aanpak verloedering door het project Gewoon Doen
- Aanpak overlastgevende panden
- Aanpak overlastzones, wanneer van toepassing

En, wanneer nodig:

- Aanpak overlastgevende jeugd

Verder onderhoudt de gebiedsmanager nauwe contacten met de politie en het programmabureau Binnenstad om de vinger aan de pols te houden en zo nodig actie te ondernemen in dit bijzondere gebied. De gebiedsmanager blijft lid van de omgevingscommissie Bibelot tot Bibelot in het Energiehuis onderdak vindt.

De Noordflank:

Voor de Lijnbaan gaan we verder op de ingeslagen weg. De resultaten van het project in 2008 zijn bemoedigend voor de toekomst. Met het project Aanpak overlastzones slaan we een nieuwe weg in. Meer aandacht voor de leefbaarheid in huidige en toekomstige zones die met overlast te maken krijgen door dak- en thuislozen met een combinatie van psychische en verslavingsproblemen. Door het project Gewoon Doen komt er extra aandacht voor de verloedering in Lijnbaan en Bleijenhoek.

Het Reeland

Met het Leerpark zijn we op de goede weg. In 2009 moet de parkmanager aangesteld worden. Daarna eindigt ons specifieke project in het Leerpark. Nieuw is de procesmanager voor de Vogelbuurt.

Deze functionaris krijgt tot taak om van gemeentelijke zijde de contacten en de afstemming te waarborgen zowel met Woonbron als met bewoners en maatschappelijke partners. Nu de visie ontwikkeld is, kan de uitvoering voorbereid worden.

De Staart

In 2009 wordt in het Noorderkwartier de herinrichting van de openbare ruimte afgerond. De inzet op sociale samenhang gaat onverminderd voort, evenals voor de Verzetsbuurt. Voor de Staart wordt bezien of en hoe in samenwerking met de Merwelanden en maatschappelijke partners een woonservicezone kan worden gerealiseerd.

Projecten, activiteiten en ontwikkelingen met gevolgen voor leefbaarheid en veiligheid in de wijk

Naast de in de vorige paragraaf genoemde projecten waar de gebiedsmanager MO of een ander lid van het gebiedsteam opdrachtgever van is, zijn er ook andere (reguliere) projecten die gevolgen hebben voor de leefbaarheid en veiligheid in de wijk. Het gebiedsteam zal de voortgang van deze projecten en de eventuele effecten op de wijk volgen. Indien nodig zullen we overleggen met de betrokken projectmanager/leider.

Nr.	Gebied- Wijk	Projectnaam	Opdrachtgever	Opdrachtnemer	Rol gebiedsteam
1.	Binnenstad	Voorstraat-Noord	Wil Ronken	Madelon Soeteman	Monitoren
2.	Binnenstad	Stationsgebied	Wil Ronken	Piet Vlasblom	Monitoren
3.	Binnenstad	Achterom-Bagijnhof	Rein Meester	Nico van Klinken	Monitoren
4.	Binnenstad	Hofkwartier	Rein Meester	Ad Hoogesleger	Monitoren
5.	Centrum	Integrale aanpak jeugdoverlast	Els van Leeuwen	Jori de Saint Aulaire	Opdrachtgever
6.	Centrum	Gewoon Doen	Ineke van Vliet	Angelique Meijer	Opdrachtgever
7.	Centrum	Woonservicezones	Marjan Havekes	Lindy Hooydonk	Monitoren
8.	Centrum	Energiehuis	Wil Ronken	Pieter Bekkers	Monitoren
9.	Centrum	Stadswerven	Wil Ronken	Pieter Bekkers	Monitoren
10.	Centrum	Aanpak overlastgevende panden	Jan Wind	Angelique Meijer	Opdrachtgever
11.	Centrum	Verbetering leefbaarheid overlastzones	Jan Wind	Ria de Wit/Cees van Tienhooven	opdrachtgever
12.	Centrum	Leefbaarheid Lijnbaan	Jan Wind	Vacature	Opdrachtgever
13.	Centrum	Leerpark	Jan Wind	Ria de Wit	Opdrachtgever
14.	Centrum	Vogelbuurt	Jan Wind	vacature	Opdrachtgever
15.	Centrum	Noorderkwartier	Jan Wind	vacature	Opdrachtgever
16.	Centrum	Verzetsbuurt	Jan Wind	vacature	Opdrachtgever
17.	Centrum	Funderingsherstel	Wil Ronken	Wim Bellaart	Monitoren
18.	Centrum	Ondergrondse containerisatie	Rindert Bosselaar	Arnoud Kik Netwerk	Monitoren
19.	Centrum	Wijkverkeersplan Schil	Wil Ronken/ Frank Sieuwerts	Rien Schipper	Monitoren

20.	Centrum	Integraal Huisvestingsplan	Marjan Havekes	Henk van Gurp	Monitoren
21.	Kernwinkelgebied	Schouw op kwaliteit driemaal per jaar		Adriaan van Tilborg/Mojgan Elias-Irvani	Monitoren
22.	Noordflank Staart	BOS-project	Marjan Havekes	Sportbedrijf	Monitoren
23.	Reeland	Plan Tij	Wil Ronken	Piet Vlasblom	Monitoren
24.	Reeland	Vlijbrug	Wil Ronken	Ab Hoogesteger	Monitoren
25.	Staart	Gebiedsvisie Merwehavens	Wil Ronken	Wim Bellaart	Monitoren
26.	Staart	Gebiedsvisie Merwehavens		Rob Koppelaar	Monitoren

2.4. Organisatie in Centrum

Leden van het Gebiedsteam Centrum zijn:

- Eva Roggeveen (stadsdeelmanager Stadsontwikkeling)
- Adriaan van Tilborg (gebiedsmanager Stadsbeheer)
- Jan Wind (gebiedsmanager Maatschappelijk Ontwikkeling)

Het Gebiedsteam Centrum overlegt wekelijks. Op de agenda staan om de beurt operationele zaken en strategische kwesties. Projectmanagers en andere relevante gasten schuiven aan wanneer nodig.

Managers van o.a. politie, corporaties en welzijnsorganisatie leveren input voor de meerjarige wijkprogramma's en wijkstrategieën.

Het Gebied Managementteam Centrum organiseert regelmatig netwerkbijeenkomsten voor professionals. Voor de operationele medewerkers organiseren we tweemaal per jaar een frontlijnlunch. Voor de functionarissen op tactisch en strategisch niveau organiseren we tweemaal per jaar een gebiedsconferentie. We onderhouden zo het bestaande netwerk, brengen partners met elkaar in contact en beiden perspectieven voor strategische gebiedsontwikkeling.

Wijkbeheeroverleg nieuwe stijl?

Het wijkbeheeroverleg blijft voorlopig bestaan tot er in goed overleg een alternatief is ontwikkeld. Het Gebied Managementteam Centrum wil in goed overleg met bewoners en professionals in 2009 de "Infomarkt Gebied Centrum" ontwikkelen.

Het GTC wil professionals en bewoners volop de kans en gelegenheid geven om de agenda van deze "Infomarkt Gebied Centrum" zelf samen te stellen. Hiertoe willen we via het internet mogelijkheden bieden.

Deze markt zou twee keer per jaar gehouden kunnen worden op een centrale plek in het gebied, welke makkelijk bereikbaar en toegankelijk is voor iedereen. Voor de markt wordt breed en publiekelijk uitgenodigd.

Bewoners kunnen onderwerpen waarover ze nader geïnformeerd willen worden agenderen. Zij kunnen dan in één avond op de hoogte geraken van alle relevante informatie over het gebied Centrum.

Buurtbewoners van de Lijnbaan, het Noorderkwartier, de Verzetsbuurt en het Kasperspad e.o. kennen immers al een intensieve projectmatige aanpak waarover regelmatig intensief overlegd wordt. Dit gaat in 2009 ook voor de Vogelbuurt gelden.

Voor de buurten zonder intensieve projectmatige aanpak is de "Infomarkt Gebied Centrum" een goed alternatief om meer algemene informatie te ontvangen, zelf de agenda samen te kunnen stellen, meningen en opvattingen kenbaar te maken en zich persoonlijk te kunnen laten informeren.

OPDRACHTFORMULIER	
Projectnr./-naam	Verbeter de leefbaarheid van de overlastzone Kasperspad, Vrieseplein en Blekersdijk
Locatie	Centrum, Kasperspad, Vrieseplein, Blekersdijk
Opdrachtgever	Bestuurlijk: Jan Lagendijk Ambtelijk: Jan Wind
Projectmanager	Ria de Wit
Datum	September 2008

Inleiding/aanleiding
<p>Gedurende de zomerperiode 2008 hebben de bewoners vele signalen afgegeven dat de leefbaarheid in dit gebied ernstig onder druk is komen te staan. De overlast wordt veroorzaakt door een cumulatie van effecten. De Grote Rivieren, Legers des Heils en overlastgevend jong volwassenen hebben allen hierin een rol gespeeld.</p> <p>In september 2008 is een proces/projectmanager aangesteld die in het Kasperspad gebied, dat is aangewezen als Hot-Spot, probeert samen met de betrokken partijen de leefbaarheid te bevorderen.</p> <p>Na de Hot-Spot periode (medio maart 2009) zullen de behaalde resultaten worden geëvalueerd en waar nodig aangepast. Per medio maart 2009, is het beheer van het gebied zodanig op orde dat de Hot-Spot periode kan worden omgezet naar een reguliere taak voor een of meerdere partijen die zich daartoe verplicht hebben zoals gemeentelijke sectoren, GGD, politie, afdeling Toezicht, Grote Rivieren, leger des Heils, Bouman, DWO en wooncorporatie Progrez.</p> <p>Dit proces zal worden vergezeld met een intensief sociaal programma, vormgegeven door de ingestelde projectgroep waarin voornoemde professionele partijen zitting hebben. Maandelijks zal er een Wijkschouw gelopen worden om de resultaten van het ingezette project te bezien.</p>
Probleemstelling
<p>Het project is klaar wanneer de overlast in het gebied is teruggedrongen en meer dan 10 jongeren actief zijn in hun eigen buurt. Tien bewoners actief en met waarneembaar resultaat meedoen met het zoeken naar oplossingen voor duurzame leefbaarheid op alle genoemde terreinen.</p>
Doelstelling
<p>De leefbaarheid in het Kasperspad, Vrieseplein en Blekersdijk gebied verbetert het komende jaar. De leefbaarheid, bewonersparticipatie en de aanpassing van de openbare ruimte liften de buurt op.</p> <p>De doelstelling is bereikt wanneer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2010 het rapportcijfer voor de woonomgeving in het Kasperspad, Vrieseplein en Blekersdijk door de bewoners hoger gewaardeerd dan in 2005. • In 2010 de maatschappelijke participatie op het Kasperspad, Vrieseplein en Blekersdijk gelijk is aan het Dordtse gemiddelde. • De mate waarin drugsoverlast in het gebied Kasperspad, Vrieseplein en Blekersdijk wordt ondervonden is in 2009 lager is dan in 2005.

Opdracht

De proces/projectmanager;

- Gaat een schoon, heel en een zo veilig als mogelijk Kasperspad gebied realiseren en handhaven.
- Zorgt dat relevante gemeentelijke sectoren en afdelingen integraal samenwerken met betrokken partijen om bovengenoemd doel te bereiken.
- Verkent samen met partijen de mogelijkheden en de grenzen van functionele- en ondernemingsgewijze samenwerking om genoemd doel te bereiken.
- Vertaalt overeengekomen beleid naar meetbare kwaliteitseisen, uitvoeringsovereenkomsten en heldere werkprocessen.
- De overeenkomsten worden afgestemd met de opdrachtgever.
- Stemt regelmatig af met de betrokken professionele partijen.
- Draagt zorg voor voldoende bewonersparticipatie en informatie aan bewoners.
- Ondersteunt de projectgroep waarin vertegenwoordigers op tactisch niveau van gemeente, politie, toezicht, Grote Rivieren, DWO, Leger des Heils en wooncorporatie verkennend, functioneel of projectmatig samenwerken, al naar gelang van het gemeenschappelijk belang.
- Er wordt een gezamenlijk beheerplan 2009 opgesteld en uitgevoerd. Hiertoe nemen alle betrokken partijen hun verantwoording.

Om de leefbaarheid in de buurt te verbeteren en te waarborgen zijn er investeringen noodzakelijk op de volgende negen punten:

- 1 Overlast
- 2 Criminaliteit / onveiligheid
- 3 Vervuiling / verloedering
- 4 Sociaal zwakke infrastructuur op het Vrieseplein, Blekersdijk en Kasperspad
- 5 Aanzien van de wijk (met betrekking tot technische zaken)
- 6 Afsluitbaar hekwerk rond het speelveldje Kasperspad
- 7 Uitvoering geven aan het project Gewoon Doen
- 8 Onderhoud in de openbare ruimten, bijvoorbeeld het verwijderen van obstakels op de straten, schoren van hekwerk langs bouwterrein (school Vest), opruimen van allerlei vuil in de openbare ruimten, schoonmaken van de openbare ruimten, beplanting verwijderen die nu gebruikt worden als openbaar toilet, dichttimmeren van leegstaande gebouwen etc. etc.
- 9 Plaatsen van ondergrondse containers in de hele wijk.
- 10 Realiseren van speelplekken in de wijk.

Met elk deelnemende professionele partner bekijken we samen aan het einde van het project (medio maart 2009) de resultaten en spreken samen af wie welk deel van het beheerplan voor zijn/haar rekening neemt.

Start in september 2008 als Hot-Spot traject, einde in maart 2009.

Doorlopend traject na maart 2009

Beschikbaar budget

Uren: Verbetering leefbaarheid van overlastzones Kasperspad etc. 675 uur vanuit MO
Aangevuld met uren SO voor aanpak Vrieseplein en Blekersdijk e.o.

Overige kosten: Campagne

OPDRACHTFORMULIER	
Projectnr./-naam	Noordflank: Project Lijnbaan
Locatie	Lijnbaan
Opdrachtgever	Bestuurlijk: Jan Lagendijk Ambtelijk: Jan Wind
Projectmanager	Vacature
Datum	December 2008

Inleiding/aanleiding
<p>De buurtcijfers Leefbaarheid en waarnemingen van politie en wooncorporatie lieten in 2006 een negatief beeld van de buurt zien. Daarom is gestart met het project Lijnbaan. Doel: het opstellen en uitvoeren van een plan van aanpak om de leefbaarheid en veiligheid in de Lijnbaan te verbeteren/vergroten, waardoor bewoners meer tevreden zijn over hun buurt en de veiligheid en het veiligheidsgevoel van bewoners zal toenemen.</p>
Probleemstelling
<p>Professionals en bewoners maken zich al enige tijd zorgen over het Lijnbaangebied. Signalen uit de buurt, de ervaring van de diverse partners en de fysieke uitstraling van het gebied geven daartoe aanleiding.</p> <p>Liet de Monitor Leefbaarheid & Veiligheid 2005 nog zien dat de Noordflank zich ten opzichte van 2003 en de andere wijken van Dordrecht negatief ontwikkelt, in 2006 en 2007 is een goede aanpak ontwikkeld die werkt. In 2007 lijkt een lichte kentering ingetreden. Er is geen reden tot tevredenheid. Uit buurtcijfers blijkt dat de Lijnbaan nog steeds beter scoort op de thema's verloedering, overlast, veiligheid en sociale samenhang. De buurt kent echter een zwakke infrastructuur (hoog aandeel uitkeringen en werkloosheid) en heeft daarbij ook te kampen met een sterke verloedering van de woningen en het buitengebied.</p> <p>Aanvankelijk liet de criminaliteit een stijgende lijn zien. Uit de cijfers tot en met augustus 2008 blijkt dat er sprake is van een afname. Dit met uitzondering van het aantal aangiften van zedenmisdrijven; deze is van 1 naar 4 gestegen. In 2008 is een toename van het aantal klachten over overlastgevende jeugd. De klachten gaan veelal over voetballende jongeren die overlast veroorzaken.</p> <p>In het kader van de voorbereidingen op het jaarprogramma 2006, is gestart met een projectgroep Lijnbaan, waarin diverse partners (Progrez, DWO, De Grote Rivieren, politie en gemeente Dordrecht) samenwerken en een aanpak ontwikkelen.</p> <p>Om de leefbaarheid in de buurt te verbeteren en te waarborgen zijn de nodige investeringen noodzakelijk op de volgende negen punten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Overlast 2 Criminaliteit / onveiligheid 3 Vervuiling / verloedering 4 Sociaal zwakke infrastructuur 5 Aanzien van de wijk (met betrekking tot technische zaken) 6 Realiseren / aanpassen van sport en recreatieplekken 7 Uitvoering geven aan het project Gewoon Doen 8 Groot onderhoud in de openbare ruimten 9 Plaatsen van ondergrondse containers in de hele wijk

De mutatiegraad bij huurwoningen van Progrez laat een lichte daling zien. Dit betekent dat de bewonerssamenstelling verandert. Mede dankzij de ingezette brede intake is er veel informatie over ca. 50 nieuwe huurders. Deze huurders hebben een positieve invloed op de sfeer in de wijk.

In 2009 is met succes ontwikkeld:

- een bewonerspanel en vrijwilligerskader voor het organiseren van activiteiten op het gebied van kunst en cultuur,
- jeugd (een en ander in relatie tot Integrale aanpak Jeugd/Veilig Opgroeien),
- start Onze Burenproject in de buurtwoning,
- leefomgeving Molen de Kraker is succesvol aangepakt,
- Lijnbaan Schoon,
- uitstraling en inrichting openbare ruimte,
- Gaudi-bank Houthavenplein,
- mogelijkheden buurtpreventie zijn onderzocht.

Doelstelling

- In 2010 is de leefbaarheidscore van de Lijnbaan gestegen van een 5,7 naar een 5,9. Nota Bene: Ook al werd in 2007 een 6,3 gescoord: er moet nog veel gebeuren om dit cijfer vast te houden en terugval te voorkomen
- Indicatorscore sociale samenhang is in 2010 gestegen naar een 4,5. Dit cijfer staat in 2007 al op een 5,5. Een duidelijke aanwijzing dat de projectaanpak werkt en intensieve doorzetting behoeft.
- Indicatorscore verloedering is in 2010 gedaald (hoe lager hoe beter) van een 5,6 naar een 5,4. Helaas waardeerden de Lijnbaanbewoners dit met een 6,3. Nog veel te doen dus.
- Tevredenheid groenvoorzieningen is in 2010 gelijk gebleven aan 2006 (33%). In de Lijnbaan scoorden we in 2007 helaas 30%, een afname dus. In het najaar van 2007 werd de vervuiling in en rond Molen de Kraker aangepakt en van nieuw groen voorzien. Hiermee is de groenvoorziening in dat deel van de buurt verbeterd.
- Het aantal overlastmeldingen (diversen en specifiek jongeren) is in 2010 afgenomen met 25% ten opzichte van 2005. Dit cijfer kunnen we pas einde 2009 samen met de politie nagaan.

Opdracht

Bij de volgende monitor Leefbaarheid & Veiligheid (2010) hebben de indicatorscores van de Lijnbaan zich positief ontwikkeld en is de leefbaarheid en veiligheid duidelijk verbeterd.

Door middel van het extra investeren in de fysieke uitstraling van de buurt en de noodzakelijke technische ingrepen, is er een leefbare en aantrekkelijke buurt gecreëerd.

Er is een afname van huurachterstanden, sociale klachten, overlast, vernielingen en criminaliteit.

Jongeren van de Lijnbaan voelen zich ook thuis in de buurt.

Begin- en einddatum project

Heel 2009

Beschikbaar budget

Uren: projectmanager 270 uur op jaarbasis.

Overige kosten: communicatiemiddelen en –uren

OPDRACHTFORMULIER	
Projectnr./-naam	Reeland. Ontwikkel met gemeentelijke sectoren, politie, bewoners en scholen een schoon, heel en veilig Leerpark
Locatie	Centrum, Reeland, Leerpark
Opdrachtgever	Bestuurlijk: Dion van Steensel Ambtelijk: Jan Wind
Projectmanager	Ria de Wit
Datum	November 2007

Inleiding/aanleiding
Voorjaar 2007: De programmadirecteur Leerpark verzoekt de gebiedsmanager Centrum om een proces in werking te zetten waarbij gemeentelijke diensten, scholen, bewoners, politie zodanig samenwerken dat zo spoedig als mogelijk een schoon, heel en veilig Leerpark is ontwikkeld.
Probleemstelling
Partijen in het gebied kunnen beter samenwerken op relevante terreinen. Op het gebied van onderhoud en beheer van gemeenschappelijk gebruik en de openbare ruimte kan veel gewonnen worden. Huidige intentionele afspraken kunnen/moeten worden omgezet naar heldere SMART-afspraken en –overeenkomsten. Er is behoefte aan parkmanagement. De veiligheid op het leerpark vraagt constante aandacht. Door het grote aantal leerlingen is het onvermijdelijk dat er zich, op wat voor manier dan ook, criminele activiteiten kunnen afspelen. Het meest voor de hand liggend zijn: vernielingen, bedreigingen, mishandelingen, handel/bezit van verdovende middelen en wapenbezit. Bouwactiviteiten leveren zones op die als schuilplek kunnen worden gebruikt van waaruit ongewenste handelingen kunnen worden ondernomen. In de nachtelijke uren kan dit een factor van betekenis zijn die de veiligheid negatief kan beïnvloeden.
Doelstelling
Per 1 augustus 2009 is de leefbaarheidsscore voor de buurt "Land van Valk" gelijk aan die van 2007: Rapportcijfer 7,1. Per 1 augustus 2009 is de veiligheidsbeleving van de gezamenlijke scholen op het Leerpark gelijk aan die van 2006: Rapportcijfer 8,3 Per 1 augustus 2009 is het beheer van het Leerpark zodanig op orde dat het proces beëindigd kan worden en omgezet kan worden in een reguliere taak voor één of meerdere partijen die zich daartoe verplicht hebben zoals gemeentelijke sectoren, scholen, politie, afdeling toezicht en aannemer.
Opdracht
<p>Procesmanager</p> <p>De procesmanager laat een schoon, heel en veilig Leerpark realiseren en handhaven door relevante partners die samenwerken in een nieuw te ontwikkelen vorm van gebiedsbeheer: "Parkmanagement". De procesmanager zorgt dat relevante gemeentelijke sectoren en afdelingen integraal samenwerken met scholen, bedrijven en politie om bovengenoemd doel te bereiken. De procesmanager verkent samen met partijen de mogelijkheden en de grenzen van verkennende-, functionele- en ondernemingsgewijze samenwerking om genoemd doel te bereiken.</p> <p>De procesmanager vertaalt overeengekomen beleid in meetbare kwaliteitseisen, uitvoeringsovereenkomsten en heldere werkprocessen.</p> <p>Overeenkomsten worden afgestemd met het corporatiebestuur. Daartoe stemt de procesmanager regelmatig af met de projectleider Leerpark, de directeur Leerpark en aangewezen bestuurders.</p> <p>De procesmanager draagt zorg voor voldoende bewonersparticipatie. De procesmanager</p>

draagt zorg voor de afhandeling van al hetgeen tijdens de buurtschouw wordt waargenomen en brengt periodiek verslag uit.

Beleidsgroep

De beleidsgroep heeft tot taak het bovengenoemde programma te realiseren. De procesmanager ondersteunt en faciliteert de beleidsgroep Leerpark en haar voorzitter. De voorzitter wordt geselecteerd uit de beleidsgroep. De procesmanager ondersteunt de beleidsgroep waarin vertegenwoordigers op tactisch niveau van gemeente, scholen, politie en aannemer verkennend, functioneel of ondernemingsgewijs samenwerken, al naar gelang het gemeenschappelijke belang.

Parkmanager

Hij of zij vervult ook de rol van parkmanager. Deze parkmanager stuurt vanuit de beleidsgroep de "Beheergroep Leerpark" en de VIOS groep aan. De Beleidsgroep, de VIOS groep en de Beheergroep geeft uitvoering aan de taken die in de beleidsgroep zijn afgesproken. In de VIOS groep worden afspraken gemaakt over Veiligheid in en om school. Door de VIOS groep wordt afstemming gezocht tussen de thema's veiligheid in en om de scholen en de openbare ruimte.

Zowel in de VIOS als in de beheergroep neemt operationeel verantwoordelijke deel namens elke partij. In de VIOS en de beheergroep worden werkprocessen afgesproken, uitgevoerd en nabesproken. De beheergroep zorgt per kwartaal voor een buurtschouw en ontwikkelt projecten voor de bewoners en scholen onderling. Bijvoorbeeld het groot Leerpark dictee. De beheergroep biedt de rapportage daarover aan de beleidsgroep en de bewoners.

Opdrachtgever

De procesmanager/parkmanager legt verantwoording af aan de opdrachtgever: de gebiedsmanager van de afdeling wijkgericht werken van de sector MO. De opdrachtgever zorgt voor afstemming binnen het gebiedsteam Centrum waarin de sectoren Maatschappelijke Ontwikkeling, Stadsontwikkeling en Stadsbeheer zijn vertegenwoordigd.

Voor het realiseren van opdracht aan de procesmanager legt de opdrachtgever verantwoording af aan de aangewezen bestuurder/(programma)directeur van het Leerpark.

In 2008 is met succes ontwikkeld:

- een bewonerspanel,
- een samenwerkingsovereenkomst met HALT en Da Vinci College om leerpark leerlingen hun taakstaf op het leerpark te laten verrichten,
- een samenwerkingsovereenkomst tussen Toezicht en het da Vinci College,
- het gezamenlijk uitbrengen van de notitie Parkmanagement. In november 2008 wordt er gestart met de training voor de Leerpark ambassadeurs. Op de open dagen in januari 2009 zal de kick-off plaatsvinden. Ze worden dan ingezet als gastheer/vrouw voor het Leerpark. Installatie door de wethouder van onderwijs, de heer D. van Steensel zal voor de kick-off in januari plaatsvinden.

Begin- en einddatum project

Begin: 1 augustus 2007

Eind: 31 juli 2009

Beschikbaar budget

Schoon heel en veilig Leerpark 675 uur

Resterende kosten uit het campagnebudget

OPDRACHTFORMULIER	
Projectnr./-naam	Reeland Procesmanagement gemeente t.b.v. Vogelbuurt
Locatie	Gebied Centrum
Opdrachtgever	Bestuurlijk: Aaike Kamsteeg Ambtelijk: Jan Wind
Projectmanager	Vacature
Datum	December 2008

Inleiding/aanleiding
<p>Aanleiding</p> <p>De technische staat van de woningen in de Vogelbuurt en hun economische veroudering was aanleiding voor Woonbron om een toekomstvisie te ontwikkelen.</p> <p>De grootte en de uitrusting van deze woningen voldoen niet meer aan de eisen van nu. In de toekomst vormt dit een kwetsbare woningvoorraad. Alle woningen behoren tot de twee laagste klassen van de portfolioanalyse die Woonbron hanteert.</p> <p>Bovendien zijn technische problemen geconstateerd als grondverzakkingen, betonrot in de vloeren, asbest en funderingsproblemen. Meerdere tuinen en schuren zijn verzakt.</p>
Probleemstelling
<p>Wat is de Vogelbuurt precies voor buurt en waaraan moeten nieuwe ontwikkelingen voldoen? Die analyse gaat vooraf aan het uitvoeren van fysieke ingrepen om de problemen van technische aard en die van de kwetsbare voorraad goed aan te kunnen pakken.</p> <p>“De Vogelbuurt is een buurt met een dorpse sfeer in het hart van de stad”. Dit is de belangrijkste conclusie van deze analyse. Kenmerken zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doorsnede Nederlandse samenleving aanwezig • De Vogelbuurt is kleinschalig opgebouwd • Overzichtelijk • Voorzieningen binnen loopafstand • Voornamelijk laagbouw (max. 4 lagen) • Een dusdanige verbondenheid dat men kan terugvallen op burens • Sterke sociale cohesie/gemeenschapszin <p>Behoud en versterk die dorpse sfeer tijdens en na de ontwikkelingen. Dat is de opgave. Wat zijn de kansen en bedreigingen op fysiek en sociaal maatschappelijk gebied?</p> <p>De grootste kansen/uitdagingen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De gunstige ligging van de Vogelbuurt (o.a. ten opzichte van het centrum) • De Vogelbuurt als rustige buurt (keert de bedreiging van doorstroombuurt) • De harde kern van tevreden bewoners: zij zorgt voor de sociale samenhang (keert de bedreiging van doorstroombuurt) <p>De grootste zwakten/bedreigingen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De bodemverzakking en funderingsproblemen • De achteruitgang van de buurt • De bedreiging een doorstroombuurt te worden
Doelstelling
<p>Diversiteit</p> <p>De keuze voor het “dorps karakter” betekent een grotere diversiteit van woningen. Er komt meer keuze in type, kwaliteit, prijs en eigendom. Zo verkleint de sociale voorraad</p>

en neemt de diversiteit toe.

Voorraad: nu en in de toekomst

De huidige voorraad bestaat uit 537 appartementen en 300 eengezinswoningen. In de nieuwe situatie zijn er 388 appartementen en 356 eengezinswoningen. In totaal zijn er nu 837 woningen en na de ingreep 744. In deze berekening is geen rekening gehouden met de MGE-woningen in het bezit van Woonbron.

Bewoners denken dat de Vogelbuurt vooruit zal gaan van 10% in 2005 naar 20% in 2009. Een aantal bewoners denken dat de Vogelbuurt achteruit zal gaan van 38% in 2005 naar 30% in 2009.

Opdracht

Kostenverdeling

Het college stelt voor om met Woonbron af te spreken dat zij het proces, de bijbehorende gemeentelijke kosten en de herinrichting volgens de methodiek 'De kosten in beeld, de kosten verdeelt' financiert. VROM publiceerde deze methodiek in maart 2005. Het ondersteunt lokale partijen bij het maken van afspraken over kostenverdeling bij herstructurering. Deze eenduidige rekenmethodiek biedt gemeenten en woningcorporaties een heldere richtlijn voor berekening, toerekening en deling van kosten, opbrengsten en risico's.

Particuliere woningen

Samenwerking met de eigenaren van bestaande particuliere woningen is nodig om te zien hoe de verzakkingproblematiek in hun gebied kan worden aangepakt. Apart onderzoek naar de gevolgen van het aanpakken van de Vogelbuurt voor de laagliggende straten Ceram-, Boeroe,-Flores- en Soembastraat met de particuliere woningen is gewenst. Het is te voorzien dat een mogelijke aanpak van de verzakkingproblematiek consequenties heeft voor bovengenoemde straten en het benoemen van de plangrenzen.

Cultuurhistorisch onderzoek

Het cultuurhistorische onderzoek is opgeleverd. De aanbevelingen worden grotendeels overgenomen. Vooral de stedenbouwkundige principes waarmee de buurt werd ontworpen zijn richtinggevend voor het Vogelplein en de Noordendijk.

Sociale aspecten

Sociale aspecten van de visie moeten nader worden onderzocht. Zowel nu als tijdens de uitvoering is hiervoor bijzondere aandacht nodig. Dit onderdeel wordt in de komende periode nader uitgewerkt. Uitgangspunt is dat de leefbaarheid, de dorpse sfeer tijdens de herstructurering op het huidige niveau blijft. De informatievoorziening moet ervoor zorgen dat bewoners en betrokken zich verbonden kunnen blijven voelen met de herstructurering.

Ondernemers

Aandacht voor de zittende ondernemers en potentiële nieuwe ondernemers en wijkeconomie in het algemeen en specifiek voor het Vogelplein.

Proces en voortgang

Het proces wordt zodanig ingericht dat er op verschillende evaluatiemomenten voortgangsbesluiten genomen kunnen worden. De boodschap van Woonbron is hierbij vooral rust en voorspelbaarheid te creëren.

Overwegingen voor de nabije toekomst

De visie is rond, nu moet de besluitvorming voor de uitvoering uitgewerkt en voorbereid worden. In de volgende fase wordt gezocht naar de oplossingen voor bestaande knelpunten.

Hierbij is het uitgangspunt dat Woonbron regisseur en kostendrager is en daarmee ook

verantwoordelijk voor het verdere proces van herstructurering én de herstructurering zelf. Wij vragen u kennis te nemen van de gemeenschappelijk ontworpen en gedragen visie, de onderbouwing en de uitwerking. Ook informeren wij u graag over het voorstel aangaande het vervolgproces, zoals hieronder aangegeven.

Gemeentelijke ontwikkellocaties

Het college is bereid tot het verder uitwerken en aanscherpen van de ruimtelijke, functionele en financiële kaders voor de twee gemeentelijke ontwikkellocaties, het Vogelplein en de zogenoemde 'Humpie Dumpie' locatie op de hoek van de Reigerstraat en de Fuutstraat. Het college is bereid om de twee ontwikkellocaties te verkopen aan Woonbron tegen de prijs die de programmatische uitgangspunten rechtvaardigt.

De huidige schoollocatie tussen Vogelplein, Bankastraat en Sperwerstraat komt het meest in aanmerking voor een woonservicezone in combinatie met levensloopbestendige woningen voor de sociale sector. Tevens is het hier mogelijk meer parkeerruimte te scheppen. Woonbron wil hier voldoende nieuwbouwvoorraad scheppen om de eerste doorstroom op gang te brengen.

Zo kunnen de eerste bewoners geherhuisvest worden binnen de Vogelbuurt. Nieuwbouw op de 'Humpie Dumpie' locatie wordt nauw afgestemd met het programma van de naastliggende herstructureringslocaties. Geïntegreerde aanpak kan hier de gewenste kwaliteit opleveren.

Wijkcentrum "De Driesprong"

In twee van de drie voorstellen van Woonbron blijft het bestaande wijkcentrum "De Driesprong" bestaan. Dit komt overeen met de gemeentelijke voorkeur om in de woonservicezone een wijkfunctie te behouden. Het huidige gebouw is geen monument, maar heeft wel een monumentaal karakter. Een gegeven dat ook veel bewoners aanspreekt. Dit aspect is onderdeel van een nadere studie.

De 'Humpie Dumpie' locatie is zeer geschikt voor woningen voor de midden- tot hogere inkomens. Volgens het bestemmingsplan en stedenbouwkundige visie kan hier een slank, torenachtig woongebouw van circa 30 meter hoog gebouwd worden. Een landmark aan de Noordendijk, met name geschikt voor het wonen voor midden- inkomens.

Gemeentelijke procesmanager

Het college benoemt een gemeentelijke procesmanager die als accountmanager het gemeentelijke deel van het proces verder vorm zal geven en als contactpersoon dient voor Woonbron en andere belanghebbenden.

Begin- en einddatum project

Heel 2009

Beschikbaar budget

Procesmanagement Vogelbuurt 270 uur
Uit campagnebudget

OPDRACHTFORMULIER	
Projectnr./-naam	Staart. Verbeter de leefbaarheid van het Noorderkwartier inclusief het uitvoeren van de inrichting van de openbare ruimte door het experiment Proefstraat.
Locatie	Centrum, Staart, Noorderkwartier
Opdrachtgever	Bestuurlijk: Jan Lagendijk Ambtelijk: Jan Wind
Projectmanager	Vacature
Datum	November 2007

Inleiding/aanleiding
<p>In september 2005 werden de meeste woningen van het Noorderkwartier gerenoveerd opgeleverd. Dit proces ging vergezeld met een intensief sociaal programma, vormgegeven door de DWO in samenwerking met politie en Woonbron. Woonbron hanteert hiertoe een Plus-Programma. Tegelijkertijd werden ongeveer 115 woningen verkocht als Maatschappelijk Gebonden Eigendom. Een bewonersplatform is actief in de participatie.</p> <p>Aan het einde van 2005 werd een begin gemaakt met het experiment Proefstraat. In plaats van de gehele omgeving direct in te richten proberen buurtbewoners en professionals de gewenste inrichting eerst een jaar lang uit in één straat.</p> <p>Een tweede experiment op het gebied van communicatie en participatie begeleidt dit proces. Hier wordt gewerkt met burgerschap leef- en communicatiestijlen. Woonbron wil met kopers en huurders een vereniging van wijkeigenaren ontwikkelen.</p>
Probleemstelling
<p>Het project is klaar wanneer meer dan vijftig mensen actief en met waarneembaar resultaat meedoen met het zoeken naar oplossingen voor duurzame leefbaarheid op alle genoemde terreinen.</p>
Doelstelling
<p>De leefbaarheid in het Noorderkwartier verbetert het komende jaar. De leefbaarheid, bewonersparticipatie en de herinrichting van de openbare ruimte liften de buurt op.</p> <p>De doelstelling is bereikt wanneer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • In 2010 het rapportcijfer voor de woonomgeving in het Noorderkwartier door de bewoners wordt gewaardeerd met een 7,0 in plaats van 5,7 in 2005. • In 2010 de maatschappelijke participatie op de Staart gelijk is aan het Dordtse gemiddelde.
Opdracht
<p>De woonomgeving is zodanig verbeterd dat het in uiteindelijk resultaat rekening is gehouden met de verschillende en uiteenlopende bewonerswensen.</p> <p>Er is intensieve communicatie en participatie toegepast volgens het concept van de aanpak van de Proefstraat in het Noorderkwartier.</p> <p>Die communicatieve lessen passen we ook toe op de problemen rond de leefbaarheid en de sociale samenhang.</p> <p>Om de leefbaarheid in de buurt te verbeteren en te waarborgen zijn er investeringen noodzakelijk op de volgende negen punten:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Overlast 2 Criminaliteit / onveiligheid

- 3 Vervuiling / verloedering
- 4 Sociaal zwakke infrastructuur
- 5 Aanzien van de wijk (met betrekking tot technische zaken)
- 6 Aanpak voormalig speeltuinterrein bijvoorbeeld als sport/recreatieplek
- 7 Uitvoeren geven aan het project Gewoon Doen
- 8 Groot onderhoud in de openbare ruimten, deels vernieuwen van het riool en herinrichting van de straten conform de proefstraat.
- 9 Plaatsen van ondergrondse containers in de hele wijk.

Het resultaat is gewenst wanneer voldaan is aan de volgende eisen:

- Meer dan vijftig mensen doen mee
- Er is volop rekening gehouden met diversiteit, verschillende burgerschap- en leef- en communicatiestijlen, zowel in de communicatie als in de participatie
- Uiteenlopende en zelfs verschillende meningen van bewoners en bedrijven worden expliciet gemaakt
- De samenwerking tussen de partners politie, DWO en Woonbron is optimaal verlopen
- Het project is binnen 24 maanden voltooid

In het project is nadrukkelijk de ontwikkeling van een duurzaam beheerplan voor de buurt opgenomen

Met elk deelnemende professionele partner bekijken we samen aan het einde van het project de resultaten en spreken samen af wie welk deel van het beheerplan voor zijn/haar rekening neemt.

Er is in 2009 bekend of bewoners een vereniging van wijkeigenaren wensen.

Het Plusprogramma van Woonbron is succesvol uitgevoerd.

Begin- en einddatum project

Begin in november 2006

Einde in december 2009

Beschikbaar budget

Uren:

Verbetering leefbaarheid Noorderkwartier 270 uur

Overige kosten:

Herinrichting Openbare ruimte Actie: SB.

Plusprogramma Woonbron

OPDRACHTFORMULIER	
Projectnr./-naam	Staart. Verbeter de leefbaarheid van de Verzetsbuurt inclusief het voorzien van Plein '40-'45, v.d. Giessenplein en parkeervakken van nieuwe bestrating.
Locatie	Centrum, Staart, Verzetsbuurt
Opdrachtgever	Bestuurlijk: Jan Lagendijk Ambtelijk: Jan Wind
Projectmanager	Vacature
Datum	November 2007

Inleiding/aanleiding

In 2005 gaven verschillende bewoners van de Verzetsbuurt aan, meer dan voorheen, ontevreden te zijn over de leefbaarheid in de buurt, de slechte onderlinge samenhang en het uitblijven van een oplossing voor schade van de spattende steentjes op Plein 40-45, v.d. Giessenplein en de bijbehorende parkeervlakken. Hierna genoemd: "Plein '40-'45 e.o." In het wijkbeheeroverleg van september 2005 zijn deze signalen opgepikt en doorvertaald naar de verschillende organisaties. De politiek nam de "steentjesaffaire" voor haar rekening terwijl de DWO en Woonbron zich opmaakten om met de bewoners een plan voor de aanpak van de leefbaarheid te maken. In 2008 heeft de gemeente, door oorzakelijke verbanden zonder de DWO, de planvorming samen met Woonbron en de speelambassadeurs opgepakt. De steentjes (grit) zijn in 2008 verwijderd van Plein 40-45 en de parkeervlakken. Er is uitvoerig gecommuniceerd met de bewoners over de herinrichting van genoemde plekken. De uitvoerende aannemer zal het onderhoud van de plekken gedurende 1 jaar na oplevering uitvoeren. De overdracht aan Stads Beheer zal eerst dan plaatsvinden als de gemaakte afspraken, zoals genoemd in de aanbesteding, door de aannemer zijn nagekomen. Ten tijde van deze rapportage is dat niet het geval. De overdracht zal plaatsvinden in 2009.

Probleemstelling

Het project is klaar wanneer meer mensen dan nu actief meedoen met het zoeken naar oplossingen voor de problemen in de Verzetsbuurt. Er is meer sociale samenhang, er wordt minder naar elkaar gewezen en de steentjesaffaire is eindelijk opgelost of er is zicht op een zeer nabije oplossing, uiterlijk in 2009. De politie heeft samen met bewoners oplossingen bedacht voor verschillende problemen op het gebied van sociale veiligheid.

Doelstelling

De leefbaarheid in de Verzetsbuurt verbetert het komende jaar. De leefbaarheid, bewonersparticipatie en de opknopbeurt van Plein '40 – '45 e.o. liften de buurt op.

De doelstelling is bereikt wanneer:

In 2010 het rapportcijfer voor de woonomgeving in "Overig Staart-West" door de bewoners wordt gewaardeerd met een 7,2; gelijk aan de score van 2005.

In 2010 de maatschappelijke participatie op de Staart gelijk is aan het Dordtse gemiddelde.

Opdracht

Het Plein '40 – '45 e.o. is integraal aangepakt en zodanig verbetert dat in het uiteindelijke resultaat rekening is gehouden met de verschillende en uiteenlopende bewonerswensen eisen.

Er is intensieve communicatie en participatie toegepast volgens het concept van de aanpak van de Proefstraat in het Noorderkwartier.

Die communicatieve lessen passen we ook toe op de problemen rond de leefbaarheid en de sociale samenhang.

Het resultaat is gewenst wanneer voldaan is aan de volgende eisen:

1. Meer dan twaalf mensen doen mee
2. Er is volop rekening gehouden met diversiteit, verschillende burgerschap- en leef- en communicatiestijlen, zowel in de communicatie als in de participatie
3. Uiteenlopende en zelfs verschillende meningen van bewoners worden expliciet gemaakt
4. De samenwerking tussen de partners politie, DWO en Woonbron is optimaal verlopen
5. Het project is binnen 18 maanden voltooid
6. In het project is nadrukkelijk de ontwikkeling van een beheerplan voor de buurt opgenomen
7. Met elke deelnemende professionele partner bekijken we samen aan het einde van het project de resultaten en spreken samen af wie welk deel van het beheerplan voor zijn/haar rekening neemt.

Om de leefbaarheid in de buurt te verbeteren en te waarborgen zijn er investeringen noodzakelijk op de volgende tien punten:

1. Overlast
2. Criminaliteit / onveiligheid
3. Vervuiling / verloedering
4. Sociaal zwakke infrastructuur
5. Aanzien van de wijk (met betrekking tot technische zaken)
6. Aanpak voormalig voetbalterrein aan de Reggestraat bijvoorbeeld als sport/recreatieplek
7. Uitvoeren geven aan het project Gewoon Doen
8. Onderhoud in de openbare ruimten
9. Plaatsen van ondergrondse containers in de hele wijk.
10. Aanpak van speelplekken in de wijk.

Begin- en einddatum project

Begin: november 2006

Eind: december 2009

Beschikbaar budget

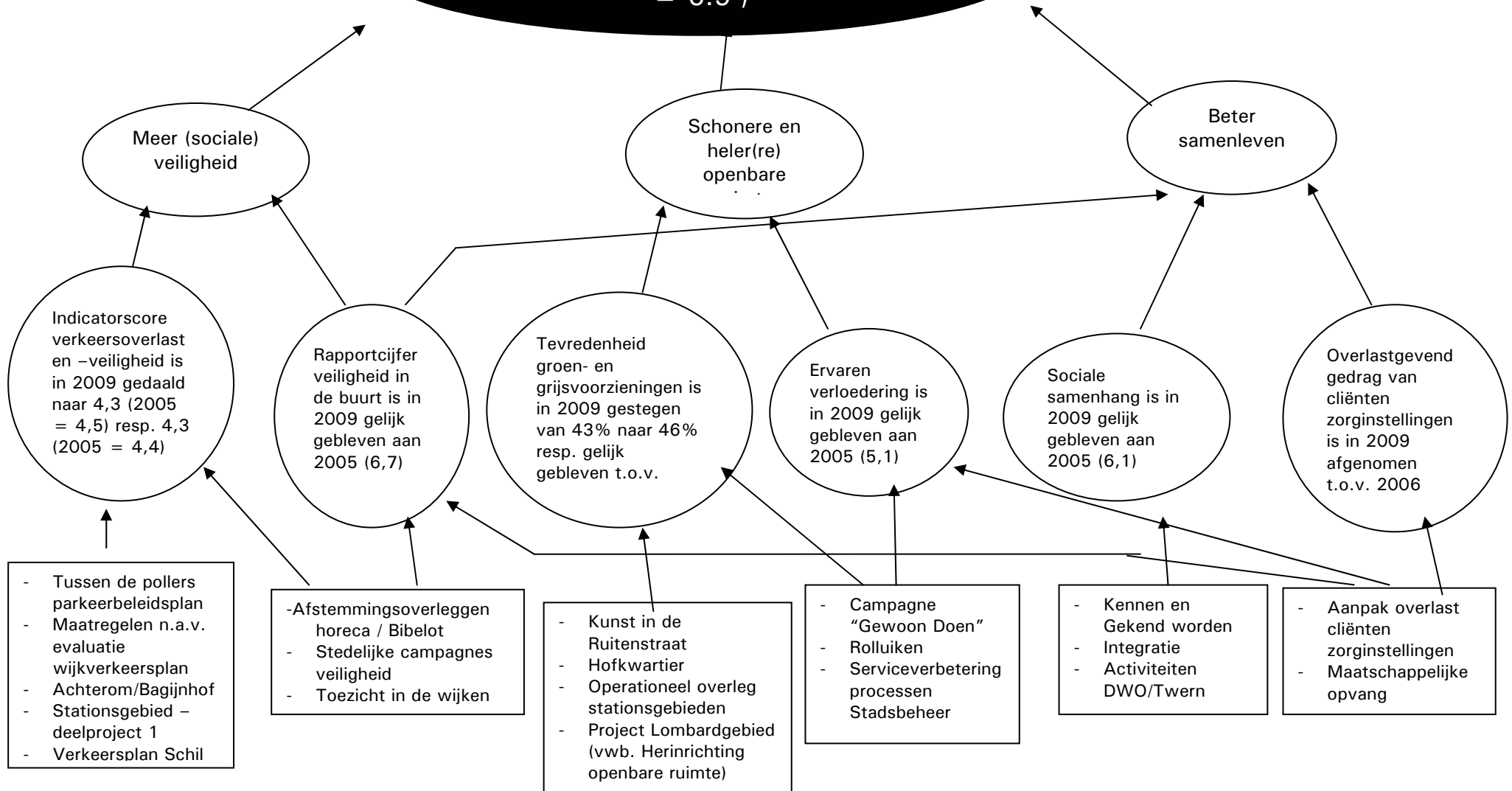
Uren: Verbetering leefbaarheid Verzetsbuurt 270 uur

Overige kosten:

Campagnebudget

In 2010 is de leefbaarheidsscore van de Binnenstad een 7.0 (2005 = 6.9)

In 2010 is de leefbaarheidscore van de Noordflank een 6.5 (2005 = 6.3)

Meer (sociale) veiligheid

Schoner(e) en heler(e) openbare ruimte

Beter samenleven

Indicatorscore verkeersoverlast en -veiligheid is in 2009 gedaald naar 4,6 (2005 = 4,8) resp. 4,8 (2005 = 5,0)

Rapportcijfer veiligheid in de buurt is in 2009 gestegen van 6,1 in 2005 naar 6,3

Tevredenheid groen- en grijsvoorzieningen is in 2009 toegenomen met 10% (van 50% naar 55%), resp. 1% (van 54% naar 55%)

Ervaren verloedering is in 2009 gelijk gebleven aan 2005 (5,1)

Sociale samenhang is in 2009 gestegen van 5,6 in 2005 naar 5,7

Aantal overlastmeldingen jongeren is in 2009 afgenomen t.o.v. 2006

Overlastgevend gedrag van cliënten zorginstellingen is in 2009 afgenomen t.o.v. 2006

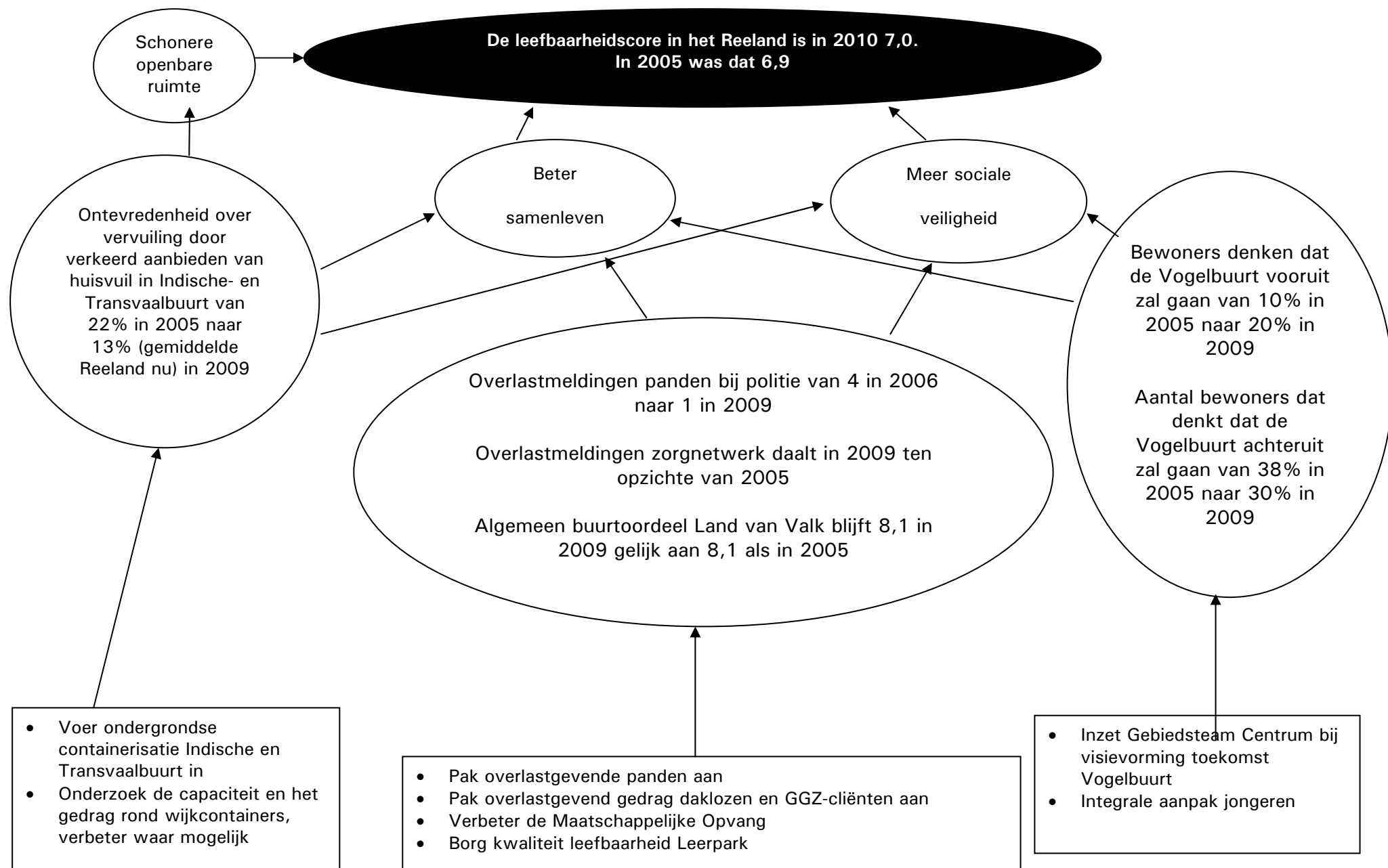
- Parkeer-beleidsplan
- Verkeersplan Schil

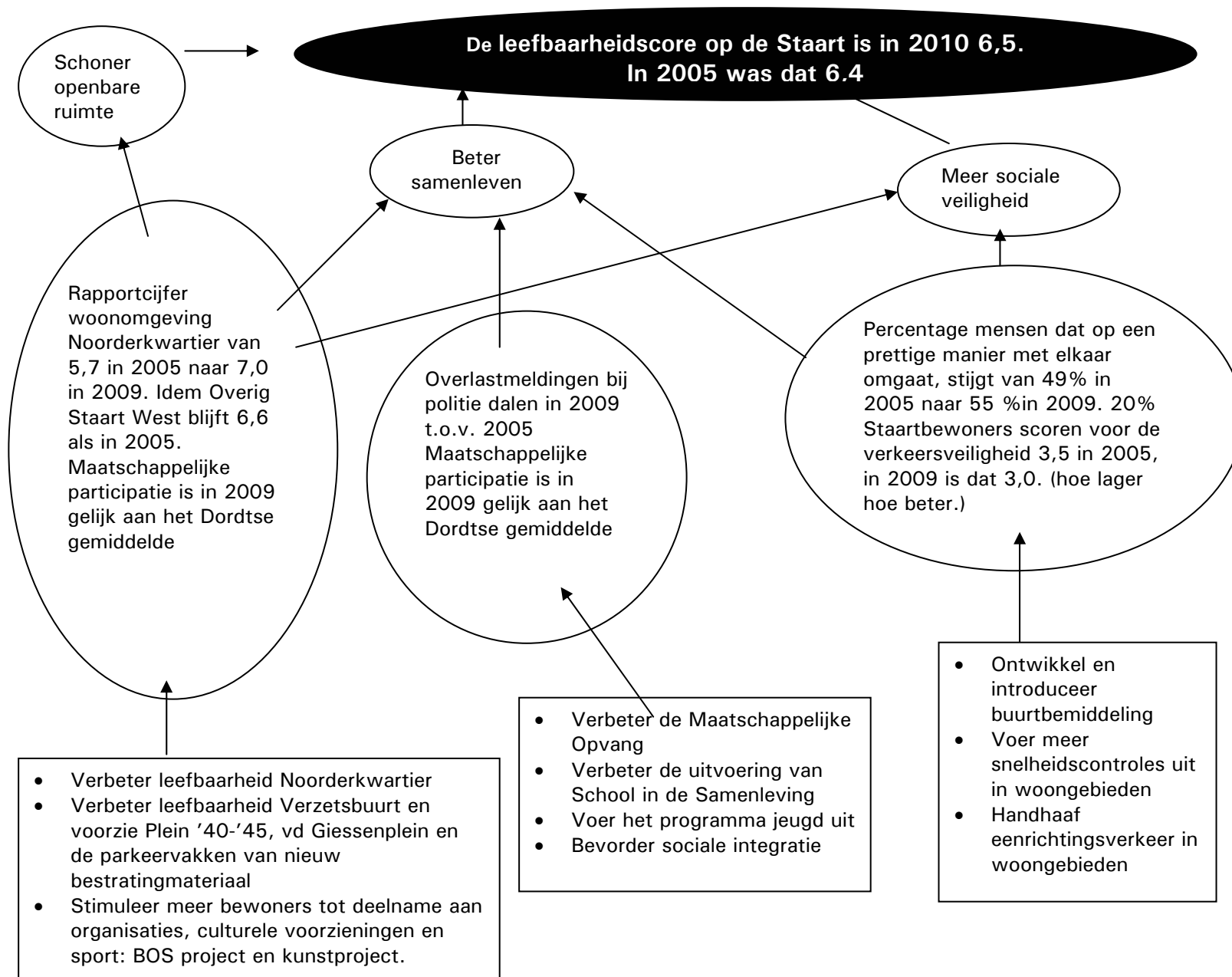
- Buurtpreventie
- Stedelijke campagnes veiligheid
- Toezicht in de wijken

- Molen de Kraker
- Serviceverbetering processen Stadsbeheer
- Ondergrondse containers

- Kennen en Gekend worden
- Lijnbaan
- Integratie SIS
- Activiteiten DWO

- Integrale aanpak jongeren
- Aanpak overlast cliënten zorginstellingen
- Maatschappelijke opvang
- TOG-Team
- Project Kasperspad

Hoofdstuk 3 Wijkgericht werken in Dordrecht Oost 2009

3.1 Inleiding

Dordrecht Oost bestaat uit de volgende drie wijken:

- Stadspolders
- Sterrenburg
- Dubbeldam

Voor u ligt het uitvoeringsplan van Dordrecht Oost in zijn geheel. In dit plan zijn de ambities, doelstellingen en maatregelen opgenomen. Het uitvoeringsplan is het sturingsinstrument voor het gebiedsteam Oost en is door het team opgesteld. Voor het opstellen hebben wij gebruik gemaakt van de wijkschetsen 2005, de kwantitatieve analyses 2006, de uitvoeringsplannen 2008, de monitor leefbaarheid en veiligheid 2007 en niet te vergeten, signalen van bewoners en professionals in de wijk. Het concept uitvoeringsplan is besproken met bewoners en professionals.

3.2 Terugblik 2008

In de uitvoeringsplannen van 2007 is aan de hand van de monitor leefbaarheid en veiligheid 2007 een uitvoerige terugblik beschreven. Deze monitor is een instrument om te kunnen meten of de doelstellingen zijn gehaald. Aangezien de volgende monitor Leefbaarheid en Veiligheid in 2009 uitkomt, is dat voor dit jaar niet mogelijk.

Wij beperken ons nu tot een algemene terugblik en een korte terugblik per project.

Dordrecht Oost

Aanpak overlastgevende jeugd

Met ingang van 2008 wordt 25% van het totale jongerenwerk (9fte) ingezet ten behoeve van het gebied Oost. Dit is niet zonder reden. Nadat het jongerenwerk geruime tijd afwezig is geweest in dit gebied, heeft onder andere een herindeling van de inzet van het jongerenwerk er voor gezorgd dat er ook in dit gebied een beroep kan worden gedaan op het jongerenwerk van de Dordtse Welzijnsorganisatie.

Het jongerenwerk bestaat uit een ambulante inzet in bijvoorbeeld Sterrenburg nabij de Blaauwweg en bij de Cruyff Court in Stadspolder en een meer intensieve inzet in het kader van de Beke aanpak aan het Frida Katz-erf/Pearl Buck-erf met ingang van 1 januari 2008.

Deze aanpak bestaat uit een combinatie van een groepsgerichte -, situatiegerichte- en een persoonsgerichte aanpak en is gericht op het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. De Beke-aanpak is daarmee één van de belangrijkste instrumenten in het tegengaan van jeugdoverlast.

Naast de ambulante inzet van het jongerenwerk zijn er in 2008 extra middelen ter beschikking gesteld om een extra impuls te geven aan het jeugd- en jongerenwerk in Dubbeldam, Sterrenburg en Stadspolders. Deze extra inzet bestaat naast het jongerenwerk uit inzet vanuit het sportbedrijf gericht op de jeugd van 12+.

De inzet van jongerenwerk heeft enerzijds betrekking op preventie en anderzijds op de bestrijding van overlast. De preventie is gericht op voorlichting en leefbaarheidsprojecten.

De inzet van het Sportbedrijf is vooral gericht op het aanbieden van de aantrekkelijke activiteiten op diverse pleinen in de wijken en toeleiding naar de reguliere sportclubs (Sportbedrijf).

In de 1^e helft van 2008 zijn de volgende overlastmeldingen bij politie gedaan:

(Het gaat hier overigens niet alleen om jeugdoverlast maar wel voor het overgrote deel)

	1^e helft 2006	1^e helft 2007	1^e helft 2008
Stadspolders	146	139	107
Dubbeldam	30	29	37
Sterrenburg	111	84	75
Totaal Oost	287	252	219

• **Terugblik Stadspolders**

Uit signalen van bewoners en professionals blijkt dat de focus op jongeren en de buurt Stadspolder voor de wijk Stadspolders nog steeds de juiste richting is. Tevens blijkt dat er meer aandacht moet komen voor verkeersveiligheid met name rond scholen. Hiervoor gaan we dan ook een extra project voor opstarten in Stadspolders.

Met de extra middelen vanuit de onderbesteding Grote Stedenbeleid voor dit jaar en 2009 heeft de aanpak van jeugdoverlast een extra impuls gekregen. Wel zijn wij van mening dat jeugd de komende jaren een speerpunt zal blijven voor Stadspolders.

Stadspolder, een buurt om mooi te houden

In nauwe samenwerking met de woningcorporaties Interstede en Progrez, politie, BST, Stadsbeheer en bewoners zijn het afgelopen jaar diverse activiteiten georganiseerd, die zowel de fysieke buitenruimte als de sociale samenhang verbeteren.

Een aantal voorbeelden zijn: groendagen, schoonmaakdagen, wedstrijd wie heeft de mooiste tuin, afsluitende BBQ's e.d.

Een gezamenlijke opknopbeurt van tuinen en vervanging van schutting had als bijkomend effect dat bewoners weer met elkaar in contact kwamen. De vooraf gehouden huis-aan-huis gesprekken gaven de professionals meer inzicht in de problematiek die vooral 'achter de voordeur' speelt. Daar waar mogelijk is actie ondernomen.

In 2009 staan in ieder geval een teambuilding dag voor vrijwilligers en kerstactiviteiten met een kunststof ijsbaan gepland.

De herinrichting van het Joke Smit-erf is afgerond en die van het Suze Groeneweg-erf, welke gestart is in 2008, loopt door in 2009. Op het Rudyard Kipling-erf zal in 2009 gestart worden met de herbestrating.

In mei is een onderzoek gedaan onder de bewoners van het Joke Smit-erf naar de tevredenheid van het project en of een herinrichting effect heeft op de verloedering. De resultaten worden in november teruggekoppeld naar de bewoners. Een zelfde onderzoek zal gedaan worden onder de bewoners van het Suze Groeneweg-erf.

• **Terugblik Sterrenburg**

Uit signalen van bewoners en professionals blijkt dat de focus op jongeren, de sociale samenhang in Sterrenburg I en II Oost en Sterrenburg III nog steeds de juiste richting is. Tevens blijkt dat er meer aandacht moet komen voor verkeersveiligheid, met name rond scholen. Hier gaan we een extra project voor opstarten in Sterrenburg.

Met de extra middelen vanuit de onderbesteding Grote Stedenbeleid voor dit jaar en 2009 heeft de aanpak van jeugdoverlast een extra impuls gekregen. Wel zijn wij van mening dat jeugd de komende jaren een speerpunt zal blijven voor Sterrenburg.

Kwaliteitsaanpak Sterrenburg

In januari 2008 is gestart met het project 'Kwaliteitsaanpak Sterrenburg' in het gebied Sterrenburg 1 en 2 Oost. Sterrenburg 3 (in combinatie met de herbestrating) is in de loop van de tijd toegevoegd. Het project heeft gelopen tot december 2008.

Het project had zowel een inhoudelijk als procesmatig doel:

- het leveren van een positieve bijdrage aan de sociale samenhang, veiligheid en verloedering;
- betere regie op de integrale aanpak van professionals (benutten van kansen/succesfactoren) en effectiever/efficiënter werken door een gerichte aanpak.

Na inventarisatie van de (mogelijke) problemen en de aanwezige activiteiten zijn er een kansen/ideeënlijst en een activiteitenkalender opgesteld. Een aantal kansen/ideeën is al uitgevoerd, zoals een frontliners brunch en publicatie van de top 3 wijklijnmeldingen in de wijkkrant.

In september heeft een voorlopige evaluatie plaats gevonden. Men is tevreden over het project (professionals weten elkaar beter te vinden en zijn op de hoogte van de activiteiten, ideeën komen sneller tot uitvoering); de huidige aanpak dient regulier ingebed te worden in de organisaties. De aanpak (het proces) dient wel bewaakt en beheerst te worden door iemand die het netwerk in stand houdt en eventueel verbreedt.

Sterrenburg III, een buurt om mooi te houden

Het project "Sterrenburg III, een buurt om mooi te houden" is in 2008 rustig gestart met een aantal omvormingen in de openbare ruimte. Een groot project wat hieronder valt is de herbestrating van de Kinkelenburg. Verder zijn er eind 2008 in het kader van "Sterrenburg III, een buurt om mooi te houden" de eigenaren van hoekwoningen aangeschreven om gezamenlijk de kopgevels 'op te pimpen' met beplanting. Dit heeft als doel de leefbaarheid in de buurt te vergroten. De actie wordt ook uitgezet via de woningcorporaties naar de huurders van verschillende hoekpanden. In 2009 zullen de resultaten van deze actie zichtbaar worden. In 2009 zullen nog meer acties ondernomen worden met betrekking tot het project.

• Terugblik Dubbeldam

Uit signalen van bewoners en professionals blijkt dat de focus op jongeren voor de wijk Dubbeldam nog steeds de juiste richting is. Dit ligt anders voor het project **Samenleven in Dubbeldam**. Uit een onderzoekje van de DWO blijkt de belangstelling van bewoners om hieraan actief deel te nemen zeer gering is. Daarnaast is voor de vorming woonservicezone een werkgroep "Ontmoeting", waar ook bewoners aan deelnemen, aan het onderzoeken wat de behoefte is onder 55-plussers op het brede vlak van ontmoeting. De werkgroep heeft al geconstateerd dat er al veel georganiseerd wordt op dit vlak, maar dat er wellicht meer samenhang en bekendheid aan gegeven moet worden. Tevens is er vanuit het jongerenwerk en het actieplan cultuurbereik een project gericht op jong en oud. Om die reden heeft het gebiedsteam besloten niet verder te gaan met het project Samenleven in Dubbeldam.

De signalen met betrekking tot verkeersveiligheid en verkeersoverlast nemen wel toe. Het lijkt ons beter om hier extra aandacht aan te geven.

Met de extra middelen vanuit de onderbesteding Grote Stedenbeleid voor dit jaar en 2009 heeft de aanpak van jeugdoverlast een extra impuls gekregen. Wel zijn wij van mening dat jeugd de komende jaren een speerpunt zal blijven voor Dubbeldam.

3.3 Ambitie en projecten 2009

Wijkveiligheidsanalyse

De afdeling Openbare Orde en Veiligheid heeft op basis van onderzoeken en gegevens van de politie een uitgebreide wijkveiligheidsanalyse gemaakt. Vervolgens is er een top drie van veiligheidsproblemen geformuleerd.

Stadspolders

De top drie van veiligheidsproblemen in Stadspolders zijn:

1. Vernieling van telefooncellen en bushokjes
2. Jongerenoverlast
3. Verkeersveiligheid (agressief verkeersgedrag, te hard rijden, aanrijdingen)

Openbare Orde en Veiligheid adviseert hierop de volgende aanpak:

1. Stedelijke campagne "Gewoon doen"
2. Methode Beke; Alcohol- en drugspreventie; Jongerenbemiddeling
3. Uitvoering verkeersplan; Inzet Regionaal Verkeershandhavingsteam

Sterrenburg

De top drie van veiligheidsproblemen in Sterrenburg zijn:

1. Vernieling van telefooncellen en bushokjes
2. Diefstal uit/van auto
3. Fietsdiefstal

Openbare Orde en Veiligheid adviseert hierop de volgende aanpak:

1. Stedelijke campagne "Gewoon doen"
2. "Niets erin, niets eruit"
3. Campagne fietsdiefstal

Dubbeldam

De top-3 van veiligheidsproblemen in Dubbeldam bestaat uit:

1. Te hard rijden
2. Vernieling van telefooncellen en bushokjes
3. Jongeren die zwaardere delicten plegen (betrokkenheid bij vechtpartij, heling, dragen van een wapen, brandje stichten, bedreigen/verwonden met wapen, inbraak)

Openbare Orde en Veiligheid adviseert hierop de volgende aanpak:

1. Uitvoering verkeersplan; Inzet Regionaal Verkeershandhavingsteam
2. Stedelijke campagne "Gewoon doen"
3. Actieplan geweld i.o.

Ambitie Oost

In 2007 heeft het gebiedsteam een ambitie voor de drie wijken in Oost bepaald. Deze zijn:

Stadspolders: In 2010 is de leefbaarheidscore een 7,1

Sterrenburg: In 2010 is de leefbaarheidscore een 7,0

Dubbeldam: In 2010 is de leefbaarheidscore een 7,5

Dit zijn meerjaren ambities en wij zien geen aanleiding of ontwikkelingen om deze ambities bij te stellen. Wij zijn van mening dat we hiermee een stevige ambitie neerzetten. Ter illustratie een vergelijking met topsport. Voor een topsporter is het moeilijk en hard werken om een toppositie vast te houden.

De wijken in Oost zijn geen aandachtsgebieden. Vooral door inzet van reguliere middelen zullen we deze ambitie waar moeten maken. Wij krijgen steeds vaker signalen dat de bevolkingssamenstelling snel veranderd. Ook de herstructurering in West heeft daar invloed op. Steeds meer stadsvernieuwingskandidaten worden gehuisvest in met name de buurt Stadspolder, Sterrenburg I en II Oost en Sterrenburg III. De huurwoningen in Dubbeldam zijn door de relatief lage huren ook steeds meer in trek.

Conclusie

Op basis van het voorgaande concludeert het gebiedsteam dat wij grotendeels vasthouden aan de in 2007 benoemde doelstellingen en speerpunten.

Dit betekent voor **Stadspolders**:

- Stadspolder, een buurt om mooi te houden
- Integrale aanpak jeugdoverlast

Daarnaast wordt een nieuw project gestart om de verkeersveiligheid in de wijk en in het bijzonder rond scholen te verbeteren. De doelstelling volumecriminaliteit hebben wij aangepast in een doelstelling gericht op vernielingen.

In 2009 gaan wij onderzoeken of we voor de buurt Stadspolder een aanvraag op de Vogelaargelden kunnen indienen. Deze gelden zijn bestemd voor wijken die gevolgen ondervinden van de herstructurering in de Vogelaarwijken.

Voor Sterrenburg:

- Sterrenburg III, een buurt om mooi te houden (Impuls op de terreinen sociaal, fysiek en veilig om de achteruitgang van de buurt te stoppen).
- Sociale aanpak Sterrenburg I en II Oost (richt zich op versterken sociale samenhang)
- Integrale aanpak jeugdoverlast

Daarnaast wordt een nieuw project gestart om de verkeersveiligheid in de wijk en in het bijzonder rond scholen te verhogen. En wordt met het oog op de komst van een Hostel een projectmanager gezocht voor de in te stellen beheergroep. Dit echter onder voorbehoud van de definitieve locatiekeuze voor het Hostel.

De doelstelling volumecriminaliteit hebben wij aangepast in een doelstelling gericht op vernielingen. Verder stellen wij voor om de regie op Sterrenburg III, een buurt om mooi te houden onder te brengen bij de projectmanager van de sociale aanpak in Sterrenburg I en II Oost. Het afgelopen jaar heeft Stadsbeheer te weinig tijd kunnen vrijmaken om het project vlot te trekken.

In 2009 gaan wij onderzoeken of we voor Sterrenburg I en II Oost en Sterrenburg III een aanvraag op de Vogelaargelden kunnen indienen. Deze gelden zijn bestemd voor wijken die gevolgen ondervinden van de herstructurering in de Vogelaarwijken.

Voor Dubbeldam

- Integrale aanpak jeugdoverlast (en vernielingen)
- Beïnvloeden verkeersgedrag

Het project "beïnvloeden verkeersgedrag" is een nieuw project om de verkeersveiligheid in de wijk en in het bijzonder rond scholen te verbeteren. De doelstelling volumecriminaliteit hebben wij aangepast in een doelstelling gericht op vernielingen.

Projecten, activiteiten en ontwikkelingen met gevolgen voor leefbaarheid en veiligheid in de wijk

Naast de in de vorige paragraaf genoemde projecten waar de gebiedsmanager MO of een ander lid van het gebiedsteam opdrachtgever van is, zijn er ook andere (reguliere) projecten die gevolgen hebben voor de leefbaarheid en veiligheid in de wijk. Het gebiedsteam zal de voortgang van deze projecten en de eventuele effecten op de wijk volgen. Indien nodig zullen we overleggen met de betrokken projectmanager/leider.

Nr.	Gebied-Wijk	Projectnaam	Opdrachtgever	Opdrachtnemer	Rol gebiedsteam
1.	Oost	Integrale aanpak jeugdoverlast	Els van Leeuwen	Jori Saint Aulaire	opdrachtgever
2.	Oost	Beïnvloeden verkeersgedrag	Els van Leeuwen	vacature	opdrachtgever
3.	Oost	Samen de buurt mooier maken	Johan Heijboer	Stadsbeheer	Monitoren
4.	Oost	Aangenaam wonen beleid	Interstede	Interstede	Monitoren
5.	Oost	Meerjaren Onderhoudsprogramma (MOP)	Johan Heijboer	Opzichters SBH	Monitoren
6.	Sterrenburg en Stadspolders	Parkeren Oostelijke Stadsdelen	Victor Rouppe van de Voort	Henk van Ballegooijen	Monitoren
7.	Sterrenburg en Dubbeldam	Gezondheidspark en Sportboulevard	Wil Ronken	Pieter Bekkers	Monitoren
8.	Stadspolders en Dubbeldam	De Hoven	Wil Ronken	Gerda van Oost	Monitoren
9.	Stadspolders	Stadspolder, een buurt om mooi te houden	Els van Leeuwen	Ria de Wit	opdrachtgever
10.	Stadspolders	Herinrichting Balsa	Johan Heijboer	Peter Matthieu	Monitoren
11.	Stadspolders	Herinrichting Koeieveld	Rindert Bosselaar	Johan Heijboer	Monitoren
12.	Stadspolders	Klein Wantij			Monitoren
13.	Stadspolders	Herbestrating Suze Groeneweg-erf	Johan Heijboer	Monique Noorlander	Monitoren
14.	Stadspolders	Herbestrating Rudyard Kipling-erf	Johan Heijboer	Pieter Vorage	Monitoren
15.	Sterrenburg	Kwaliteitsimpuls Sterrenburg I en II Oost	Els van Leeuwen	vacature	opdrachtgever
16.	Sterrenburg	Sterrenburg III, een buurt om mooi te houden	Els van Leeuwen	vacature	opdrachtgever
17.	Sterrenburg	Omgevingsbeheer Hostel	Els van Leeuwen	vacature	opdrachtgever
18.	Sterrenburg	Winkelcentrum Slangenburg	Victor Rouppe van de Voort	Victor Rouppe van de Voort	Monitoren
19.	Sterrenburg	Aanpassen voetpad Octant	Victor Rouppe van de Voort	Victor Rouppe van de Voort	Monitoren
20.	Sterrenburg	Herinrichting locatie Morgensterkerk	Victor Rouppe van de Voort	Victor Rouppe van de Voort	Monitoren
22.	Sterrenburg	Buurtpreventie	Els van Leeuwen		Begeleiden
23.	Sterrenburg	Nieuwbouw Wilgewende	Wil Ronken	Frank Moesman	Monitoren
24.	Sterrenburg	Kunstwerk Lunenburgplein	CBK	Barbara Pennings	Monitoren
25.	Sterrenburg	Project Jong en Oud	Drechtster en Spectrum		Monitoren
26.	Dubbeldam	Onderzoek mogelijkheden woningbouw in Zuidpolder	Wil Ronken	Gerda van Oost	Monitoren
27.	Dubbeldam	Woningbouw Belthure park	Wil Ronken		monitoren
28.	Dubbeldam	Nieuwbouw Damstraat	Progrez		monitoren
29.	Dubbeldam	Herinrichting locatie Garage Monster	Victor Rouppe van de Voort	Victor Rouppe van de Voort	monitoren
30.	Dubbeldam	Herbestraten Overkampweg			monitoren

3.4 Organisatie in Oost

Het gebiedsteam Oost bestaat uit:

- Victor Rouppe van der Voort (stadsdeelmanager Stadsontwikkeling)
- Johan Heijboer (gebiedsmanager Stadsbeheer)
- Els van Leeuwen (gebiedsmanager Maatschappelijk Ontwikkeling)

Het gebiedsteam heeft tweewekelijks een afstemmingsoverleg waarbij de projectmanagers, als daar aanleiding toe is, worden uitgenodigd.

Om als gebiedsteam op de hoogte te blijven over wat er speelt in de wijk zal naast overleg met de projectmanagers vier keer per jaar een netwerkbijeenkomst voor professionals georganiseerd worden. Een belangrijk nevensdoel is het huidige netwerk van professionals in stand te houden, dan wel de partners met elkaar in contact te brengen.

In 2008 is gestart met een nieuwe opzet voor het wijkbeheeroverleg. Er wordt nu meer tijd besteedt aan thema's die door de leden van het wijkbeheeroverleg worden ingediend en minder tijd aan knelpunten op straatniveau. De meeste deelnemers aan het wijkbeheeroverleg zijn tevreden over deze nieuwe opzet. Er wordt ook meer bekendheid gegeven aan het bestaan van het wijkbeheeroverleg. Er worden twee wijkbeheeroverleggen per jaar georganiseerd.

Projectnr./-naam	Beïnvloeden verkeersgedrag
Locatie	Dordrecht Oost
Opdrachtgever	Bestuurlijk: Jan Lagendijk Ambtelijk: gebiedsmanager MO, Els van Leeuwen
Projectmanager	vacature
Datum	

Inleiding/aanleiding

De indicatorscore verkeersoverlast en verkeersveiligheid in Stadspolders en Sterrenburg in 2007 verslechtert. Ondanks dat deze indicatoren in Dubbeldam zijn verbeterd, krijgen we veel signalen en klachten van bewoners en professionals over deze twee thema's. Bij het opstellen van het uitvoeringsplan van 2008 bleek het voor Stadsontwikkeling niet mogelijk hier extra op in te zetten. Door toenemende signalen over verkeersonveilige situaties en verkeersoverlast vindt het gebiedsteam extra aandacht voor deze problematiek gerechtvaardigd.

Probleemstelling

Zie inleiding

Doelstelling

Stadspolders:

De verkeersoverlast is in 2009 afgenomen (2,5) t.o.v. 2005 (3,0)

De verkeersveiligheid is in 2009 afgenomen (4,0) t.o.v. 2007 (4,4)

Sterrenburg:

De verkeersoverlast is afgenomen in 2009 (3,0) t.o.v. 2005 (3,1)

De verkeersveiligheid is in 2009 op het niveau van 2007 (3,4)

Dubbeldam:

De verkeersoverlast is in 2009 op het niveau van 2005 (indicatorscore 2,8)

De verkeersveiligheid is in 2009 gelijk aan de score van 2007 (3,9)

Opdracht

Opstellen projectplan om verkeersveiligheid te verbeteren en verkeersoverlast te verminderen (zie doelstellingen) en zorg dragen voor uitvoering.

Kaders / randvoorwaarden:

- In nauwe samenwerking en afstemming met het project 'gewoon doen', politie en Stadsontwikkeling en communicatie
- Richten op gedragsbeïnvloeding
- Eventueel gebruik maken van mobiele snelheidsmeters
- In samenwerking met scholen, ouders, omwonenden, politie en toezicht de verkeersveiligheid rond scholen aanpakken
- Met name voor Dubbeldam is een goede afstemming met de afdeling verkeer van Stadsontwikkeling van belang. Afspraken maken over elkaars verantwoordelijkheden en bevoegdheden.

Begin- en einddatum project

Februari 2009: projectplan gereed

Februari – eind 2009: uitvoering project

December 2009: evaluatie

Beschikbaar budget

Uren: 8 uur per week voor geheel Oost x 40 weken = 320 uur projectmanager
€ 25.000,-- voor heel Oost

Projectnr./-naam	Stadspolders, een buurt om mooi te houden
Locatie	Oost, Stadspolders, buurt Stadspolder
Opdrachtgever	Bestuurlijk: wethouder wijkgericht werken, Jan Lagendijk Ambtelijk: Gebiedsmanager MO, Els van Leeuwen
Projectmanager/-leider	Ria de Wit
Datum	

Aanleiding

In 2005 heeft het wijk-MT n.a.v. vele signalen uit de wijk en gegevens uit de monitor Leefbaarheid & Veiligheid 2005 een plan van aanpak opgesteld om de achteruitgang van de buurt Stadspolder terug te dringen. In dat zelfde jaar is, bij wijze van proef, in een deel van de buurt gestart met de uitvoering van het plan van aanpak. De aanpak bestond uit fysieke-, sociale- en veiligheidsmaatregelen door gemeente, corporaties, politie en DWO. In mei 2006 is het project afgerond. Nadien heeft het SGB een evaluatie uitgevoerd. Conclusie: Het project is voldoende bekend bij bewoners, hoewel de bekendheid met de diverse maatregelen tegenvalt. De helft van de bewoners vindt dat de buurt er op vooruit is gegaan, de betrokkenheid of actieve inzet van bewoners is nauwelijks vergroot. Meer dan de helft van de bewoners vindt het zinvol als het project toegepast wordt op de rest van de buurt Stadspolder.

In 2005 is afgesproken dat na afronding van het eerste deel, een plan van aanpak opgesteld zou worden voor de aanpak van de rest van de buurt Stadspolder. Kansen voor het project zijn: zijn beschikbare middelen vanuit Stadsbeheer voor de herinrichting van Joke Smit-erf in 2007 en in 2008 van Suze Groeneweg-erf en Rudyard Kipling-erf.

Probleemstelling

In een groot deel van de buurt Stadspolder wordt door bewoners achteruitgang ervaren. Bestrating is verzaakt, de samenstelling van de inwoners verandert sterk, de sociale samenhang is laag, relatief veel overlast en de woonomgeving oogt grauw en verloedert. Woningcorporatie Progrez heeft op een aantal plekken steeds meer moeite met het verhuren van hun woningen (leegstand neemt toe). Belangrijkste reden voor afwijzing zijn de woning en de woonomgeving. Progrez onderneemt inmiddels actie.

Doelstelling

Minder verloedering, indicatiescore verloedering is in 2007 4,5 (4,9 in 2005)
De indicatorscore sociale samenhang van de buurt Stadspolder is in 2007 een 6,2 (6,0 in 2005)

Opdracht

Samen met de partners uit de wijk zorg dragen voor daadkrachtige uitvoering van het actieplan.
Projectmanager zorgt voor afstemmingsoverleg met partners, bewaakt de voortgang van de acties uit het actieplan, is samen met partners alert op nieuwe signalen en geeft deze, zo veel als mogelijk is, een plek in de uitvoering.

Begin en einddatum van het project

Geheel 2009

Beschikbaar budget

Uren: 8 uur per week x 40 weken = 320 uur projectmanager
Naast reguliere middelen van SO, MO, OOV, SBH, 20.000,-- euro

OPDRACHTFORMULIER	
Projectnr./-naam	Kwaliteitsimpuls Sterrenburg I en II Oost
Locatie	Oost, Sterrenburg I en II, Oost
Opdrachtgever	Bestuurlijk: wethouder wijkgericht werken, Jan Lagendijk Ambtelijk: Gebiedsmanager MO, Els van Leeuwen
Projectmanager	Vacature
Datum	

Inleiding/aanleiding
<p>In Sterrenburg I Oost staan veel sociale huurwoningen en flats. De afgelopen jaren is de bevolkingssamenstelling sterk veranderd en deze tendens zet zich voort. Vanuit de corporaties, politie en DWO komen steeds meer signalen over vervuiling in en om het huis, weinig tolerantie en weinig sociale samenhang, burenoverlast, veel spanningen enz.</p> <p>Om deze negatieve tendens te keren, zal een sociaal programma opgesteld moeten worden.</p>
Probleemstelling
<p>De sociale samenhang in dit gebied is erg laag, waardoor spanningen tussen bewoners ontstaan. Met als gevolg; burenoverlast, vervuiling in en om woningen, spanningen.</p>
Doelstelling
<p>Het rapportcijfer verloedering in de buurt is in 2007 een 4,5.</p>
Opdracht
<p>Samen met de partners uit de wijk zorg dragen voor uitvoering van het actieplan. In september heeft een voorlopige evaluatie plaats gevonden. Men is tevreden over het project (professionals weten elkaar beter te vinden en zijn op de hoogte van de activiteiten, ideeën komen sneller tot uitvoering); de huidige aanpak dient regulier ingebed te worden in de organisaties. De aanpak (het proces) dient wel bewaakt en beheerst te worden door iemand die het netwerk in stand houdt en eventueel verbreedt.</p>
Begin- en einddatum project
<p>Doorlopend project voor het gehele jaar 2009</p>
Beschikbaar budget
<p>Uren: 4 uur per week x 40 = 160 uur projectmanager Budget: uit reguliere middelen van SBH, MO, OOV en SO</p>

OPDRACHTFORMULIER	
Projectnr./-naam	Sterrenburg III, een buurt om mooi te houden
Locatie	Oost, Sterrenburg III
Opdrachtgever	Bestuurlijk: wethouder wijkgericht werken, Jan Lagendijk Ambtelijk: Gebiedsmanager MO, Els van Leeuwen
Projectmanager	Vacature
Datum	20 oktober 2008

Inleiding/aanleiding
<p>Vanuit Sterrenburg III komen veel signalen over verloedering. Ook uit de monitor leefbaarheid en veiligheid blijkt dat de buurt slecht 'scoort'.</p> <p>Signalen gaan o.a. over</p> <ul style="list-style-type: none"> • inrichting openbare ruimte • zwerfvuil en vuil rond wijkcontainers • samenleven, verandering bevolkingssamenstelling • overlast
Probleemstelling
<p>Bewoners ervaren veel verloedering zoals: inrichting openbare ruimte, zwerfvuil, overlast e.d. Dit blijkt ook uit de cijfers uit de monitor leefbaarheid en veiligheid: De indicatorscore verloedering in Sterrenburg III was in 2005 van 4,9 naar 5,3 toegenomen en is bij de monitor van 2007 nog meer verslechterd 5,6.</p>
Doelstelling
<p>De verloedering is in 2009 afgenomen en heeft weer het niveau van 2005 indicatorscore 5,1 bereikt.</p>
Opdracht
<p>In samenhang met project Sociale aanpak Sterrenburg I en II Oost regie voeren op uitvoering integraal plan van aanpak. Meer aandacht voor de samenwerking en afstemming partners. Meer aandacht voor sociale samenhang en veiligheid. Impuls geven aan uitvoering van reeds voorgenomen plannen.</p>
Begin- en einddatum project
<p>Doorlopend in 2009</p>
Beschikbaar budget
<p>Uren: 4 uur per week x 40 = 160 uur projectmanager De acties voortkomend uit het plan van aanpak worden gefinancierd uit of reguliere middelen of extra aan te vragen krediet.</p>

Projectnr./- naam	Omgevingsbeheer Hostel Onder voorbehoud definitieve besluitvorming over locatiekeuze Hostel
Locatie	Oost, Sterrenburg
Opdrachtgever	Bestuurlijk: Aaike Kamsteeg Ambtelijk: gebiedsmanager MO, Els van Leeuwen
Projectmanager	Vacature
Datum	

Inleiding/aanleiding	
<p>Het college heeft in oktober 2008 het terrein van het Dalton Lyceum aan de Eulerlaan gekozen voor de bouw van een hostel voor dak- en thuislozen.</p> <p>Een hostel is een opvanghuis voor langdurig verslaafde dak- en thuislozen. Zij wonen hier dag en nacht en er is 24 uur per dag toezicht en begeleiding. De combinatie van een dak boven hun hoofd, zorg en begeleiding geeft de bewoners weer zicht op een beter leven.</p> <p>De komst van het hostel mag geen negatieve gevolgen hebben voor de leefbaarheid en veiligheid in de omgeving. Daarover worden concrete afspraken gemaakt in een beheergroep, waar bewoners, ondernemers en professionals in zullen participeren.</p>	
Probleemstelling	
<p>De komst van een hostel in de wijk Sterrenburg heeft tot heel veel zorg, onbegrip en vragen geleid onder de omwonenden van het toekomstige hostel.</p> <p>De nog op te richten beheergroep zal zich o.a. gaan bezig houden met:</p> <p>Het opstellen van een plan waarin de effecten en risico's van de komst van het hostel staan beschreven. En ook de maatregelen die moeten leiden tot een effectieve aanpak van evt. overlast.</p>	
Doelstelling	
<p>De veiligheid en leefbaarheid in de omgeving van het hostel moeten minimaal op hetzelfde niveau blijven en eventueel verbeteren.</p> <p>Draagvlak creëren bij bewoners en ondernemers.</p>	
Opdracht	
<p>Deelname vanuit wijkgericht werken aan beheergroep. Daar waar nodig acties uitzetten binnen de sector MO en andere onderdelen van de gemeentelijke organisatie die niet zijn vertegenwoordigd in de beheergroep. Verdere rolverdeling wordt afgesproken in de beheergroep.</p>	
Begin- en einddatum project	
December 2008 / januari 2009 tot in ieder geval een jaar na opening hostel	
Beschikbaar budget	
Verwachting maximaal 4 uur per week	

In 2010 is de leefbaarheidsscore van Stadspolders een 7,1 (2007 = 7,2)

Verbeteren (sociale) veiligheid

Beter samenleven

Schone(r) en hele(r) openbare ruimte

De verkeersoverlast is in 2009 afgenomen (2,5) t.o.v. 2005 (2,8)

De verkeersveiligheid is in 2009 afgenomen (4,0) t.o.v. 2007 (4,4)

Het aantal jeugd overlastmeldingen is in 2009 afgenomen t.o.v. 2008 en in 2009 is 25% van de bewoners tevreden over voorzieningen voor jongeren

Het aantal aangiften vernielingen is in 2009 minder dan in 2008

De verloedering is in 2009 afgenomen (indicatorscore 5,5) t.o.v. 2007 (indicatorscore 4,7)

Het rapportcijfer sociale veiligheid in de buurt is in 2009 gelijk aan 2005 (7,2)

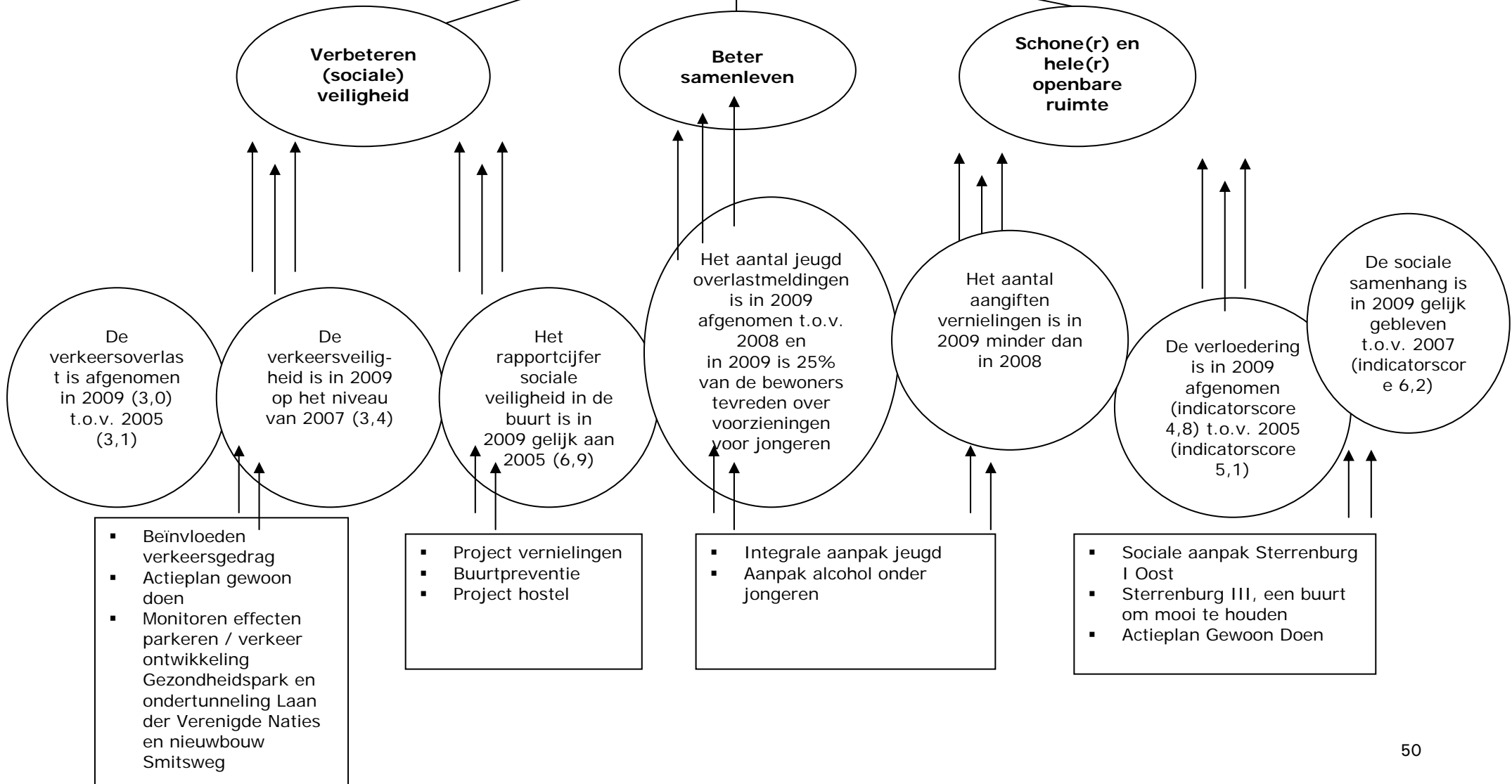
- Actieplan gewoon doen
- Evaluatie parkeren oostelijke stadsdelen

- Beïnvloeden verkeersgedrag
- snelheidscontroles

- Integrale aanpak jeugd
- Aanpak alcohol onder jongeren

- Stadspolder, een buurt om mooi te houden
- Actieplan Burgers aan Zet
- Actieplan Gewoon Doen
- Herbestratings projecten

In 2010 is de leefbaarheidsscore van Sterrenburg een 7,0 (2007 = 7,1)

In 2010 is de leefbaarheidsscore van Dubbeldam een 7,5 (2007 = 7,5)

Verbeteren (sociale) veiligheid

Beter samenleven

Schone(r) en hele(r) openbare ruimte

De verkeersoverlast is in 2009 op het niveau van 2005 (indicator score 2,8)

De verkeersveiligheid is in 2009 gelijk aan de score van 2007 (3,9)

Het aantal aangiften vernielingen is in 2009 minder dan in 2008

Het rapportcijfer sociale veiligheid in de buurt is in 2009 gelijk aan 2005 (7,5)

Het aantal jeugd overlastmeldingen is in 2009 afgenomen t.o.v. 2008 en In 2009 is 20% van de bewoners tevreden over voorzieningen voor jongeren

De gehechtheid aan de buurt is in 2009 minimaal gelijk aan die van 2005 (82%) en de sociale samenhang is in 2009 verbeterd t.o.v. 2007 (6,6)

- Beïnvloeden verkeersgedrag
- Actieplan gewoon doen
- Ontsluiting Oostelijke Stadsdelen
- (her)inrichting Provinciale weg

- Actieplan gewoon doen
- Aanpak alcohol onder jongeren

- Integrale aanpak jeugd

- Vorming woonservice zone

Hoofdstuk 4 Wijkgericht werken in Dordrecht West 2009

4.1 Inleiding

Dordrecht West bestaat uit de volgende vier wijken:

1. Oud Krispijn
2. Nieuw Krispijn
3. Crabbehof
4. Wielwijk.

Ook in 2009 wordt werk gemaakt van de herstructurering van Dordrecht West. Deze herstructurering kent een sterke fysieke kant, maar ook een sociale kant. Voor elke wijk in Dordrecht West is voor 2009 een sociaal programma vastgesteld. De ambities van de sociale programma's overlappen voor grote delen de ambities van het Wijkgericht werken. Elk sociaal programma kent zijn eigen SMART-doelstellingen en vaste evaluatie momenten. Voor 2009 is er dan ook gekozen om geen uitvoeringsplannen per wijk te maken, waarin alle maatregelen en doelstellingen uit de sociale programma's worden herhaald.

In het uitvoeringsplan Dordt West zijn alleen die maatregelen en ambities voor 2009 opgenomen voor de vier wijken van Dordrecht West, die **niet** opgenomen zijn in de sociale programma's.

4.2 Terugblik 2008

• Dordrecht West

In deze paragraaf wordt aan de hand van de doelstellingen teruggekeken op het afgelopen jaar en wordt aangegeven welke resultaten zijn behaald. De belangrijkste resultaten voor Dordt West behaald in 2008 waren:

- Vaststellen van de nieuwe sociale programma's Nieuw Krispijn en Crabbehof
- Opening van de MFA de Koloriet
- Ondertekenen charter voor Wielwijk en Crabbehof¹.

In de volgende vier paragrafen wordt er per wijk terug geblikt op de behaalde resultaten in 2008.

• Terugblik Oud Krispijn

De uitvoering van het fysieke en sociale programma kreeg voortgang. Er is veel aandacht geweest voor communicatie en participatie. Hieronder wordt beknopt ingegaan op de activiteiten over 2008 waarbij aandacht voor de benoemde speerpunten. Voor 2008 waren de volgende speerpunten benoemd:

1. actieplan sport en spel
2. verkeersveiligheid
3. aanpak de Driehoek
4. aanpak particulier deel de Driehoek
5. imago.

De nieuwbouw van het complex Iris is dit jaar opgeleverd. Direct daarna is begonnen met de uitvoering van de openbare ruimte in dit gebied.

De aanleg van het Mauveplein is gerealiseerd. Voor het nieuw te ontwikkelen Goeverneurplein is een keuze gemaakt uit één van de gepresenteerde ideeën. De opdracht voor de verdere planvorming is verstrekt.

---

¹ Het carter Wielwijk en Crabbehof is een intentieverklaringachtige overeenkomst tussen het rijk en de gemeente Dordrecht. In dit charter is de inzet die het rijk in deze wijken specifiek en in alle krachtwijken in het algemeen omschreven. Ook wordt in het charter vastgelegd wat de inzet in deze wijken van de gemeente is. Ook financiële de bijdrage van de corporaties in het kader van de Vogelaraanpak wordt in het charter vastgelegd.

Met de bouw van het woningbouwcomplex Multatuli in de Driehoek is een aanvang gemaakt. Het plan omvat 26 sociale huurappartementen en een dierenartspraktijk. De verdere planontwikkeling voor nog 106 nieuwbouwwoningen (huur en koop) in de Driehoek is in volle gang.

Onder de eigenaren van de particuliere woningen in het noordelijk deel van de Driehoek is een onderzoek geweest naar de mogelijkheden van een verbeteraanpak.

Gedurende het onderzoek is het voor meerdere eigenaren duidelijk geworden dat een verbeteraanpak nodig is. Er lijkt hiervoor meer draagvlak te komen. Op verzoek van de bewonersklankbordgroep is er een bureau ingeschakeld voor het maken van een plan van aanpak. De eigenaren hebben de rol van opdrachtgever voor het proces.

In januari 2008 is het multifunctionele gebouw Koloriet in gebruik genomen. Het gebouw gaat meer en meer betekenis krijgen voor de wijk.

Naast de uitvoerende werkzaamheden van de Dordtse Welzijnsorganisatie conform de offerte, was er aandacht voor wijk economie. De winkelstraatmanager voerde het werkplan 2008 uit. Veel samenwerking was er met de ondernemersvereniging. Op 5 juli was er een succesvol festijn Proef Oud Krispijn. In 2006 heeft het toenmalige SGB een imago-onderzoek gehouden onder een panel van Dordtenaren. Dit jaar is het onderzoek herhaald.

Veel aandacht heeft de uitvoering van maatregelen uit het leefbaarheidsplan en het actieplan verkeer gekregen. Een actieplan sport en spel onder de titel "Beweeg mee in Oud Krispijn 2010" is opgesteld. De uitvoering daarvan loopt. Veiligheid in de wijk, waaronder verkeersveiligheid, is een voortdurend aandachtspunt. De brandweer is gestart met het pilotproject Community Safety. Communicatie/participatie heeft zoals gebruikelijk veel aandacht gekregen.

E-participatie is met succes toegepast bij het te ontwikkelen plan voor het Gouvereinplein.

- **Terugblik Nieuw Krispijn**

De waardering van de leefbaarheid van de wijk door haar bewoners ligt in 2007 iets onder het Dordtse gemiddelde (6,5 tegen 7). Daarbij valt het op dat er grote verschillen tussen de verschillende buurten zijn. Een opmerkelijk punt is de inkomenssituatie in Nieuw Krispijn. Tot 2005 was Nieuw Krispijn in Dordrecht West de wijk met de meeste hoge en middeninkomens (52%). In twee jaar tijd is het aantal huishoudens met een laag inkomen toegenomen van 48% in 2005 naar 62% in 2007 en dat met een midden of hoog inkomen is gedaald met respectievelijk 12 en 2 procent.

Vooruitlopend op de fysieke herstructurering zal de komende jaren vooral in het sociale domein worden geïnvesteerd. Daarvoor is in het afgelopen voorjaar het sociaal programma vastgesteld. Dit sociaal programma is in samenwerking met de corporaties Woonbron en Progrez tot stand gekomen. In de zomerperiode is gedeeltelijk met de uitvoering ervan begonnen. Het betrof hier met name activiteiten voor de jeugd en de uitvoering van een brancheringsonderzoek t.b.v. de detailhandel in de wijk.

De werving en selectieprocedure voor de werkmakelaar is afgerond.

Voor het project "Achter de Voordeur" zijn samenwerkingsafspraken gemaakt met Wielwijk en Crabbehof over de coördinatie en registratie.

In oktober is in het gebouw van de Thureborgh een ruimte in gebruik gekomen als werkruimte voor de medewerkers die zijn betrokken bij de uitvoering van het sociaal programma.

Voor de communicatie –en informatievoorziening wordt een communicatiemedewerker aangetrokken. De procedure hiervoor is gestart.

In 2008 is het politiebureau gesloopt en is gestart met de uitplaatsing van de bewoners in het complex van Woonbron tussen de Nassauweg en de J.W. Frisostraat. Voor beide locaties is gewerkt aan planontwikkeling voor nieuwbouw. Dit in samenhang met planontwikkeling voor de herinrichting van de Nassauweg.

Naast de Hans Petrischool is voor de oudere jeugd een voetbalkooi gerealiseerd.

- **Terugblik Wielwijk**

In 2007 is gestart met de uitvoering van het sociaal-economisch programma voor Wielwijk. In 2008 is hieraan verder gewerkt; de organisatie is verder uitgebreid, o.a. door de aanstelling van een kansenmakelaar. Voor het project "achter de voordeur" is besloten, vanuit de geslaagde pilot, uit te breiden naar de hele wijk. Daarnaast wordt de werkwijze van o.a. "achter de voordeur" en "wielwijk werkt" overgedragen naar andere wijken in Dordt west. In 2008 is de eerste evaluatie van het sociaal-economisch programma verschenen en aangeboden aan de raad. De raad was tevreden over de behaalde resultaten. Uit de evaluatie zijn geen grote bijstellingen van het programma voortgekomen, de ingeslagen weg wordt voortgezet.

In 2007 is Wielwijk (met Crabbehof) aangewezen door minister Vogelaar als één van de 40 krachtwijken. Gevolg hiervan was dat er een Wijkactieplan moest worden opgesteld evenals een charter, waarin o.a. de financiering van de programma's werd vastgelegd. Hieraan is hard gewerkt in 2008 en e.e.a. heeft geleid tot ondertekening van het charter door minister Vogelaar en wethouder Kamsteeg op 1 juli 2008.

In 2008 is voor het terrein aan de Callenburghstraat een plan voor 20 eengezinswoningen ontwikkeld en bouwvergunning aangevraagd. Aan het Admiraalsplein is het project "de Gouverneur" met een twintigtal eengezinswoningen opgeleverd en is de bouw van het nieuwe buurthuis, de gymzaal en de herontwikkeling van de Trompflat gestart.

- **Terugblik Crabbehof**

In de monitor L&V 2007 (8/2007) bleef de leefbaarheidscore voor Crabbehof (6,0) gelijk aan de score in 2005. In Zuidhoven steeg deze score (7,4) met 1/10 punt. Omdat in Crabbehof pas na 2015 de omvangrijker fysieke herstructurering start, moet het handhaven en verbeteren van de leefbaarheid vooral door intensivering van sociale interventies en door fysiek wijkbeheer bereikt worden. Voor de zomerperiode 2008 hebben de gemeente en corporaties daartoe een gezamenlijk sociaal programma 2008-2009 vastgesteld (onderdeel van WAP Wielwijk en Crabbehof). De uitvoering is inmiddels deels opgestart, deels nog in voorbereiding. Rond eind 2008 kan het gehele uitvoeringsprogramma operationeel zijn.

Omdat voor het sociaal programma 2008-2009 meer projectvoorstellen werden ingediend dan waarvoor middelen beschikbaar waren, hebben de gemeente en corporaties een aantal projectvoorstellen op een reservelijst geplaatst. Afsproken is om hiervoor actief aanvullende middelen te zoeken, om vervolgens ook de reserveprojecten in uitvoering te kunnen nemen. Voor het intensiveren van het fysieke wijkbeheer hebben Stadsbeheer en Stadsontwikkeling een intensief beheerprogramma in voorbereiding, waarvan de uitvoering in 2009 kan starten.

In 2008 is op het voormalig Quickterrein het complex "Buitenhof" opgeleverd en is de woonwagenlocatie ingericht. De uitbreiding van de Kennedyschool aan de Vorrinklaai is opgeleverd en de bouw van 65 eengezinswoningen in het plan "Smitshoek" is gestart.

Ook is na de zomervakantie gestart met de herinrichting van het noordelijk deel van de Colijnstraat. Het straatwerk zal eind van het jaar worden opgeleverd. Voor "Park Zuidhof" is in november het heiwerk gestart.

4.3 Ambities Dordrecht West

Zoals eerder aangegeven, worden in dit uitvoeringsplan alleen die projecten benoemd en beschreven die geen onderdeel uitmaken van de herstructurering Dordrecht West. In deze paragraaf ambitie willen we wel grof schetsen welke zaken we in het kader van de herstructurering Dordrecht West op zullen gaan pakken.

Ambities herstructurering Dordt West 2009

In 2009 zullen we vooral voortborduren op de resultaten uit 2008. De sociale programma's van de vier wijken zullen verder worden uitgerold, met daarin in Crabbehof een bijzondere rol voor de corporaties. Zij zullen de regie nemen op het sociaal programma Crabbehof en leveren ondermeer de projectleider.

In 2009 zullen ondermeer de wijkveiligheidsanalyses door de projectleiders als input worden gebruikt om nog scherpere accenten te leggen in de uitvoering van de sociale programma's. Ook zal er gekeken worden hoe het integraal veiligheidsplan nog scherper per wijk kan worden ingezet, om de in de analyse geconstateerde problematiek in de wijk aan te pakken. De wijkveiligheidsanalyse komt daarom dan ook niet terug in de projecten van het Wijkgericht werken.

In 2009 zullen de sociale programma's van Crabbehof, Wielwijk en Nieuw Krispijn geëvalueerd en opnieuw voor de jaren 2010 en 2011 vastgesteld worden. In Oud Krispijn blijven we de afspraken uit het raamwerk volgen.

In het eerste kwartaal van 2009 zal de samenwerkingsovereenkomst Wielwijk tussen gemeente en Woonbron worden afgerond. Op dat moment zijn voor de komende 10 jaar alle afspraken over de fysieke herontwikkeling van Wielwijk gemaakt. Het gaat dan over de organisatie, verdeling van risico's, planning, etc. De totale herstructurering van Wielwijk kan dan volledig van start gaan.

Verder zal gewerkt worden aan de volgende fysieke projecten:

- ontwikkeling van het wijkcentrum Wielwijk
- de bouw van 2 scholen op Admiraalsplein
- het herontwikkelen van het sportgebied Zeehavenlaan in Wielwijk
- het herontwikkelen van de Spoorzone Crabbehof
- het herontwikkelen van de Nassauweg in Nieuw Krispijn.

In samenwerking met SO zijn we in de wijken Wielwijk, Crabbehof en Nieuw Krispijn aan de slag gegaan met het invullen van het wijkeconomie programma. Indien dit programma aan het eind van 2009 positief wordt geëvalueerd, zal het item wijkeconomie ook in 2009 worden ingezet.

Projecten buiten de herontwikkeling Dordt West

In de onderstaande tabel worden per wijk de projecten weergegeven, die in 2009 zullen worden opgepakt, welke niet belegd zijn in een van de 4 wijken via de sociale of fysieke programma's. Er is een verschil tussen de projecten die door het gebiedsteam intensief worden gemonitord en welke in opdracht van het gebiedsteam worden uitgevoerd. De laatste categorie projecten wordt in de laatste paragraaf van dit hoofdstuk verder uitgewerkt.

Nr.	Gebied- Wijk	Projectnaam	Opdrachtgever	Opdrachtnemer	Rol gebiedsteam
1.	Oud Krispijn	Leefbaarheidplan Oud Krispijn Zuid	Bert Sekeris	Joany Kandhai	Opdrachtgever
2.	Oud Krispijn	Opzetten leefbaarheidsplan Oud Krispijn Noord	Evert Peereboom	Vacature	Opdrachtgever
3.	Oud Krispijn	Handhaving quoterig huisvesting Oost Europeanen in het vierkant.	André Huijkman	SO	Monitoren
4.	Oud Krispijn	Uitbreiding inzet wijkeconoom	Wil Ronken	Bert Sekeris	Monitoren
5.	Wielwijk	Onderzoek Winkelcentrum/ Winkeliersvereniging	Wil Ronken	Jacqueline Gommans	Monitoren
6.	Nieuw Krispijn	Start herinrichting Dubbeldamsweg zuid	Wil Ronken	Henk Peters	Monitoren
7.	Crabbehof	Herrinrichting Bosstraat	Wil Ronken	Henk Peters	Monitoren
8.	Crabbehof	Aanpak Wijkeconomie	Wil Ronken	Dries van Velzen	Monitoren
9.	Crabbehof/ Wielwijk	Opzetten strategisch plan bewonersbudgetten	Bewonersorganisaties Wielwijk en Crabbehof	Evert Peereboom	Opdrachtgever

4.4 Organisatie in Dordrecht West

Het gebiedsteam Dordrecht West bestaat uit:

- Henk Peters(stadsdeelmanager Stadsontwikkeling)
- Jos Engelen(gebiedsmanager Stadsbeheer)
- Evert Peereboom (gebiedsmanager Maatschappelijk Ontwikkeling)

Het gebiedsteam vergaderde in 2008 twee wekelijks en 1x per maand schoven de projectleiders hierbij aan. Elke wijk heeft zijn eigen projectleider(s) die de integrale programma's per wijk aan sturen.

De manier waarop Dordrecht West is georganiseerd, is gebaseerd op het Wijkgericht werken model. De ervaring uit de afgelopen periode is dat door deze wijze van organiseren, de afstemming en sturing op de herstructurering van Dordt West onvoldoende uit de verf komt. In 2009 zal er een nieuwe organisatie en vergaderstructuur ingezet worden die beter recht doet aan de herstructureringsopgave van Dordrecht West.

Ook in 2009 zullen de maatschappelijke partners op wijkniveau en Dordrecht West niveau betrokken worden. Voor de corporaties is dat op gebiedsniveau geregeld via de stuurgroep Dordrecht West. Ook op wijkniveau zijn hier duidelijke structureren voor afgesproken. De wijkbeheeroverleggen zullen in 2009 worden voortgezet in alle 4 de wijken met een frequentie van 1x per kwartaal. De betrokkenheid van de bewoners bij de herstructurering wordt per wijk geregeld. In Wielwijk via de klankbordgroep en in Oud Krispijn via de OKBZ. In 2009 zullen er voor Crabbehof en Nieuw Krispijn nog klankbordgroepachtige clubs moeten worden opgestart.

4.5 Opdrachtformulieren losse projecten Dordt West

OPDRACHTFORMULIER	
Projectnr./-naam	Leefbaarheids plan Oud Krispijn Zuid
Locatie	Oud Krispijn
Opdrachtgever	Bestuurlijk: Wethouder Lagendijk Ambtelijk: Bert Sekeris
Projectmanager	In 2008 was dit Joany Kandhai
Datum	Loopt vanuit 2008

Inleiding/aanleiding
<p>In het kader van het sociaal programma is het leefbaarheidplan ontwikkeld, dit vanuit de volgende aanleidingen:</p> <ul style="list-style-type: none">
• Leefbaarheid is meerjarig speerpunt vanuit het raamwerk Oud Krispijn
• Zorg van de Huurdersraad van Kirspijn Wonen over de veiligheid en beheer van de wijk
• Stedelijke ambitie om in 2010 en 7.0 op de leefbaarheidscore te halen. <p>In 2008 is dit project succesvol verlopen ook in 2009 zal het project gecontinueerd worden.</p>
Probleemstelling
<p>In Oud Krispijn wordt in diverse buurten veel geïnvesteerd in de herstructurering. De vraag of het probleem is: "hoe houd je de buurten in het herstructureringsgebied leefbaar tijdens deze herstructureringsperiode"?</p>
Doelstelling
<ul style="list-style-type: none">
• Bewoners en professionals betrekken bij het bevorderen van de leefbaarheid. Goed beheren doe je samen!
• Project in 2010 inbedden in de reguliere werkzaamheden van de organisaties
• In 2010 een leefbaarheidscore van 6.4 in de monitor leefbaarheid en veiligheid
Opdracht
<p>Regie voeren over het leefbaarheidplan.</p>
Begin- en einddatum project
<p>Geheel 2009. Project eindigt eind 2010.</p>
Beschikbaar budget
<p>Inzet uren 675 uur vanuit werkgericht werken. € 50.000 budget voor campagne activiteiten. (in 2008 gedekt uit campagne budgetten)</p>

OPDRACHTFORMULIER	
Projectnr./-naam	Opzetten Leefbaarheids plan Oud Krispijn Noord
Locatie	Oud Krispijn
Opdrachtgever	Bestuurlijk: Wethouder Lagendijk Ambetelijk: Evert Peereboom
Projectmanager	Vacature
Datum	Opzetten in het 1 ^e kwartaal 2009, uitvoering april t/m december 2009

Inleiding/aanleiding
In het vierkant gelegen in Oud Krispijn Noord staat de leefbaarheid steeds meer onder druk. Dit heeft ondermeer te maken met problemen rondom huisvesting van Oost Europeanen in het gebied. Het gebied valt niet onder de herstructurering van Oud Krispijn (OKV). Er komen bij de professionals in de wijk en vanuit de bewoners (wijkbeheeroverleg) steeds meer signalen binnen over verloedering. Het gebiedsteam zit te veel op afstand om hier goed op te kunnen acteren. In Oud Krispijn zuid is een succesvolle methodiek ontwikkeld om de leefbaarheid in kaart te brengen en hier gericht acties op in te zetten.
Probleemstelling
<ul style="list-style-type: none"> • Hoe brengen we de verloedering van het vierkant tot stilstand? • Hoe laten we Oud Krispijn Noord profiteren van de ontwikkelingen in de rest van de wijk?
Doelstelling
Het vierkant heeft in 2009 geen negatieve invloed op de leefbaarheids score van de totale wijk Oud Krispijn. Doelstelling stedelijk is 7.0 in 2010 en een 6.4 voor specifiek Oud Krispijn.
Opdracht
Ontwikkel een methodiek op basis van de ervaringen van Oud Krispijn zuid die de verdere verloedering in het gebied tot stoppen brengt, zodat dit deel van de wijk mee kan liften op de positieve ontwikkelingen in de rest van de wijk. Breng vervolgens de methodiek in uitvoering. Dit alles in nauwe samenwerking met bewoners en professionals in de wijk.
Begin- en einddatum project
Ontwikkelen van leefbaarheidsplan in samen werking met bewoners (interviews en straatgesprekken) in het 1 ^e kwartaal. Start uitvoering in 2 ^e kwartaal en doorlopend tot eind 2009.
Beschikbaar budget
<p>Uit P-budget wijkgericht werken: Inzet uren voor ontwikkeltraject a 240 uur projectleider 2 niveau (in 1^e kwartaal 2009) Uitvoering a 500 uur projectleider 2 niveau (2^e t/m 4^e kwartaal 2009)</p> <p>Eventueel kunnen er ook combinaties in uren met leefbaarheidsplan van OKV worden gemaakt. Een combinatie van projectleider 2 en 3 die gezamenlijk beide projecten draaien is prima mogelijk.</p> <p>€ 30.000 budget voor campagne activiteiten. (Dekking?)</p>

OPDRACHTFORMULIER	
Projectnr./-naam	Strategisch inzetten bewonersbudgetten Crabbehof en Wielwijk
Locatie	Crabbehof en Wielwijk
Opdrachtgever	Bestuurlijk: A. Kamsteeg Ambtelijk: E. Peereboom* Feitelijk zijn de bewonersorganisaties van Wielwijk en Crabbehof opdrachtgever van dit project.
Projectmanager	Projectmanagers Sociaal Programma Wielwijk en Crabbehof
Datum	03-10-2008

Inleiding/aanleiding
Vanuit Vogelaar gelden is voor 2008 en verder jaarlijks een substantieel bedrag (€ 190.000 en verdere jaren € 253.000) aan bewonersbudgetten toegekend aan beide prachtwijken.
Probleemstelling
Beide wijken hebben vanuit sociaal programma en campagne budgetten al veel geld beschikbaar voor bewonersinitiatieven. Dit geld blijft in 2009 ook beschikbaar. Het betreft een luxe probleem. Hoe zetten we dit budget op zo goed mogelijke manier in en hoe geven we daar bewoners een stem in.
Doelstelling
Het structureel inzetten van de bewonersbudgetten 2008 en 2009 in Wielwijk en Crabbehof met een regierol voor de bewoners.
Opdracht
Opzetten van een systeem voor besteding bewonersbudgetten met een stevige rol voor bewoners wat betreft besteding, zonder dat het budget verdwijnt in allerlei kleine initiatieven. Voor dat laatste is al voldoende geld beschikbaar.
Begin- en einddatum project
Begindatum: 1 oktober 2008 / Einddatum eind 2009
Beschikbaar budget
2008 en 2009 € 443.000

In 2010 is de leefbaarheidsscore van Crabbehof een 6,1 (2007 = 6.0)

Verbeteren (sociale) veiligheid

Beter samenleven

Schone(r) en hele(r) openbare ruimte

Rapportcijfer oordeel over de buurt stijgt van 5,9 (2007) naar 6,1 in 2009

Het rapportcijfer veiligheid in de buurt stijgt van 5,9 in 2007 naar 6,1 in 2009

Het aandeel van de bevolking dat zich actief inzet voor de buurt stijgt van 11% in 2007 naar 14% in 2009

De score sociale samenhang stijgt van 4,7 in 2007 naar 4,9 in 2009

Rapportcijfer woonomgeving stijgt van 6,1 in 2007 naar 6,3 in 2009

Rapportcijfer leefbaarheid stijgt van 6,2 in 2007 naar 6,4 in 2009

Uitvoering van het sociaal-economisch programma Crabbehof

In 2009 is de leefbaarheidsscore van Nieuw Krispijn een 6.5 (2007 = 6.4)

Verbeteren (sociale) veiligheid

Beter samenleven

Schone(r) en hele(r) openbare ruimte

Rapportcijfer oordeel blijft net als in 2007 een 7.0 in 2009

Het rapportcijfer veiligheid in de buurt blijft in 2009 gelijk aan 2007 (6.6)

Het aandeel van de bevolking dat zich actief inzet voor de buurt stijgt van 15% in 2007 naar 18% in 2009

De score sociale samenhang blijft in 2009 gelijk aan die van 2007 (5.7)

Rapportcijfer woonomgeving blijft in 2009 gelijk aan 2007 (6.6)

Rapportcijfer leefbaarheid blijft in 2009 gelijk aan 2007 (6.5)

Uitvoering van het herstructureringsprogramma Nieuw Krispijn (zowel sociaal-economisch als fysiek)

**In 2009 is de leefbaarheidsscore van
Wielwijk een 6,3 (2005 = 6.1)**

**Verbeteren
(sociale) veiligheid**

**Beter
samenleven**

**Schone(r) en
hele(r) openbare
ruimte**

Rapportcijfer
oordeel over de
buurt stijgt van
6.2 (2005) naar
6.4 in 2009

Het rapportcijfer
veiligheid in de
buurt stijgt van
6,3 in 2005 naar
6.5 in 2009

Het aandeel van
de bevolking dat
zich actief inzet
voor de buurt
stijgt van 18%
in 2005 naar 20
% in 2009

De score sociale
samenhang stijgt
van 5,3 in 2005
naar 5,5 in 2009

Rapportcijfer
woonomgeving
stijgt van 6,5 in
2005 naar 6,8
in 2009

Indicator score
leefbaarheid stijgt
van 6,5 in 2005
naar 6,8 in 2009

Uitvoering sociaal economisch en fysiek programma Wielwijk

In 2009 is de leefbaarheidsscore van oud kispijn een 6.6 (2007 = 6.5)

Verbeteren (sociale) veiligheid

Beter samenleven

Schone(r) en hele(r) openbare ruimte

Per 1-1-2010 wordt het beeld dat buitenstaanders hebben van OKZ positiever. Score in 2010 een 5,5. In 2007 was dit 4,9

Per 1-1-2010 is het aantal bewoners dat zich verantwoordelijk voelt voor de buurt 65%. In 2007 62%.

Per 1-1-2010 is het aantal bewoners dat denkt dat de buurt vooruit zal gaan 60%. In 2007 54%.

Per 1-1-2010 is de tevredenheid over voorzieningen voor jongeren toegenomen tot 28%. In 2007 24%

Tevredenheid over speelvoorzieningen: toegenomen naar 45% in 2007: 43%

Per 1-1-2010 is de waardering van het brede voorzieningenniveau toegenomen tot een 6.4. In 2007 was dit 6.0

De score sociale samenhang stijgt van 5.8 in 2007 naar 5.6 in 2009

Per 1-1-2010 is de score overlast afgenomen van 4,1 in 2007 naar een 3.8

Per 1-1-2010 is het aantal bewoners dat zich wel eens onveilig voelt in de buurt afgenomen naar 30%. In 2007 was dit 32%.

Per 1-1-2010 is het rapportcijfer veiligheid gestegen naar een 6.2. In 2007 was dit een 5,9

Per 1-1-2010 moet de score voor de verkeersveiligheid gedaald zijn naar een 4,5. In 2007 was dit 4.7

Per 1-1-2010 is de waardering voor de woonkwaliteit toegenomen naar een 7.0 In 2007 was dit 6.4

Per 1-1-2010 is het aandeel lage inkomens afgenomen van 90% in 2004 naar 85%

Per 1-1-2010 is de waardering voor de woonomgeving toegenomen naar 6.5. Was in 2007 6.2

Uitvoering woningbouw programma op schema in 2010

Per 1-1-2010 is de werkloosheid met name onder jongeren (15t/m22 jr) gedaald. Per 1 jan.2007: 3.5%, 2006: 7.2%. Dordt 2007 2.2% (Bron: CWI/GBA)

Per 1-1-2010 is er een actieve ondernemersvereniging met minimaal 50 leden die zelfstandig functioneert.

Per 1-1-2010 is het % bewoners dat tevreden is over winkels voor dagelijkse levensbehoeften in de buurt ten minste 80%. In 2007: 68% (in 2005 91%)

Uitvoering van het raamwerk Oud Kispijn 2009 (Sociaal, fysiek en economisch programma)

Hoofdstuk 5   Gebiedsoverstijgende projecten

Naast de projecten en inspanningen per gebied is de afdeling wijkgericht werken ook verantwoordelijk voor of betrokken bij een aantal gebiedsoverstijgende projecten/ inspanningen.

CAMPAGNE GEWOON DOEN

OPDRACHTFORMULIER	
Projectnr./-naam	Gewoon Doen
Locatie	Stedelijk
Opdrachtgever	Bestuurlijk: Jan Lagendijk Ambtelijk: Ineke van Vliet
Projectmanager	Angelique Meijer
Datum	Oktober 2008

Inleiding/aanleiding
Naar aanleiding van een toezegging van Wethouder Jan Lagendijk aan de commissie Leefbaarheid en Veiligheid is medio 2008 een integraal actieplan ontwikkeld dat voorziet in maatregelen om de negatievere scores in de monitor Leefbaarheid & Veiligheid 2007 voor verloedering en verkeersoverlast aan te pakken.
Probleemstelling
Verloedering en verkeersoverlast nemen in Dordrecht meer toe dan gewenst. Met een gemiddelde score van 5,2 in 2007 ervaren de Dordtenaren meer verloedering in de buurt dan in 2005 (4,9) en 2003 (eveneens 4,9). De score van verloedering ligt nu weer op hetzelfde niveau als in 2001 (5,2), Verkeersoverlast werd door de Dordtenaren (lager dan eerdere jaren) gewaardeerd met een 3,6 in 2007. De negatievere scores voor verloedering en verkeersoverlast lijken vooral te worden veroorzaakt door (ver)ander(d) gedrag in de openbare ruimte van sommige burgers en bezoekers. Reden voor Wethouder Lagendijk om opdracht te geven voor deze campagne tegen verloedering. De campagne "Gewoon Doen" zal zich voor een groot deel richten op gedragsverandering. In de aanpak zijn 3 interventiestappen te onderscheiden: Fysieke maatregelen op orde (techniek), gedragsbeïnvloeding en handhaving. De maatregelen zijn verdeeld over 4 verloederingsthema's: bekladding/graffiti, vernieling, rommel op straat en hondenpoep en 3 thema's op het gebied van verkeersoverlast: stank, parkeren en geluid. De aanpak zal zich sterk richten op die buurten en wijken die in de analyse laag scoren.
Doelstelling
<ul style="list-style-type: none">
• De gemiddelde score van verloedering is in de monitor 2009 gedaald van 5,2 naar 4,9.
• De gem. score van verkeersoverlast is in de monitor 2009 gedaald van 3,6 naar 3,4.
Opdracht
Uitvoering geven aan het actieplan door: <ul style="list-style-type: none">
• Het opstellen van een werkplan (waar, wat, wanneer en wie)

- Zorgen voor samenwerking, coördinatie en waar nodig een aanjaag- en aansturingsfunctie ten behoeve van de uitvoering
- Proces bewaken en bemiddelen bij maatregelen die stagneren
- Zorg dragen voor het opstellen van de tussenevaluatie in het 1^e kwartaal 2009 en de eindevaluatie in het 4^e kwartaal 2009.
- In overleg met de afdeling Communicatie het communicatieplan (paraplucampagne) nader uitwerken en communicatie inzetten op de diverse thema's en maatregelen.

Begin- en einddatum project

September 2008 tot en met december 2009

Beschikbaar budget

Het actieplan wordt uitgevoerd met inzet van reguliere middelen uit de programmabegroting 2008 en de meerjarenbegroting 2009-2010. Daarnaast worden middelen ingezet uit de zogenaamde 10 mln. lijst MJP ten behoeve van de handhaving van de kwaliteit van de openbare ruimte en de leefbaarheid en is er dekking geregeld vanuit de onderbesteding GSB.

Experimenten met wijkbudgetten

De raad heeft eind 2008 ingestemd met het doorontwikkelen van de Dordtse aanpak. In de notitie "Burgers aan zet" wordt deze doorontwikkeling geschetst. Doel is het vertrouwen van burgers in het bestuur, de tevredenheid over burgerparticipatie en de medeverantwoordelijkheid van burgers voor hun leefomgeving vergroten. De wijze waarop de gemeente ruimte geeft voor burgers om te participeren in het bestuur van de stad en de bevordering van het klimaat in de wijken is daarop van grote invloed. Hiertoe worden de mogelijkheden voor burgerparticipatie verder doorontwikkeld. Om te komen tot een gecontroleerde aanpak die het mogelijk maakt om meer aan burgers zelf over te laten, wordt er geëxperimenteerd met verruimde mogelijkheden voor burgerinitiatieven: in het meest vergaande experiment maken burgers een integrale afweging van de bestedingsmogelijkheden van flexibele budgetten en een deel van de reguliere budgetten voor hun wijk. In de laatste maanden van 2008 wordt voor twee experimenten met bewonersbudgetten een implementatieplan gemaakt. Na besluitvorming door de raad hierover kunnen deze experimenten uitgevoerd gaan worden. De verwachting is dat de afdeling Wijkgericht werken voor deze uitvoering verantwoordelijk wordt. Op basis van het implementatieplan zullen daar dan projectvoorstellen voor worden gemaakt en zullen de opdrachtformulieren hiervoor worden toegevoegd aan dit uitvoeringsplan.

CAMPAGNEGELDEN EN COMMUNICATIECAMPAGNE

Opdrachtformulier	
Projectnr./-naam	Campagne wijkwensen
Locatie	Dordrecht
Opdrachtgever	Bestuurlijk: Jan Lagendijk Ambtelijk: Ineke van Vliet
Opdrachtnemer	Afdeling Communicatie
Datum	November 2008

Inleiding / Aanleiding

Gemeente Dordrecht investeert in 2009 €545.000,- aan de realisatie van bewonerswensen om de leefbaarheid en veiligheid en/of sociale cohesie in straat of wijk te vergroten. Dit is inclusief de extra rijksmiddelen die minister Vogelaar in de vorm van bewonersbudgetten voor dit doel beschikbaar stelt.

Hoewel het Rijk aanbeveelt om het geld door middel van vouchers aan de wijkbewoners toe te kennen, wil de Gemeente Dordrecht haar eigen toekenning behouden. Dat wil zeggen dat de afdeling Wijkgericht werken de ingediende voorstellen toetst op haalbaarheid en wenselijkheid voor de buurt, in plaats van dat de ingediende voorstellen worden beoordeeld door een groep bewoners zoals in het voorstel van het Rijk. Hiermee wil de gemeente Dordrecht alle haalbare plannen van alle burgers een kans geven.

Probleemstelling

Nog te weinig Dordtenaren dienen een verzoek in voor een project in de wijk. Zij zijn onvoldoende bekend met de mogelijkheden hiertoe.

Nu het Rijk extra geld heeft toegekend is het van belang dat dit geld ook daadwerkelijk wordt besteed aan projecten in de wijk / buurt / straat die de leefbaarheid, veiligheid en/of sociale cohesie vergroten

Doelstelling

De doelstelling van de campagne is:

- Kenbaar maken aan alle Dordtenaren dat ze aanvragen kunnen doen voor projecten in de wijk / buurt / straat die de leefbaarheid, veiligheid en/of sociale cohesie vergroten.
- Dordtenaren zover krijgen dat zij daadwerkelijk projecten indienen, anders dan een straat- of winterfeest.

Opdracht

De opdracht luidt:

Stel een campagne samen die de burgers op de hoogte stelt van de mogelijkheden en die de burgers stimuleren om mee te denken en om actief gebruik te maken van de regeling gedurende het kalenderjaar.

Begin en einddatum project

Januari – december 2009

Beschikbaar budget

€ 37.500,-

Inzet van uren communicatiemedewerker en projectmedewerker wijkgericht werken

AANPAK JEUGDOVERLAST

OPDRACHTFORMULIER	
Projectnr./-naam	Integrale aanpak jeugdoverlast
Locatie	Alle wijken in Dordrecht
Opdrachtgever	Bestuurlijk: wethouder wijkgericht werken, Jan Lagendijk Ambtelijk: Gebiedsmanager MO, Els van Leeuwen
Projectmanager	
Datum	

Inleiding/aanleiding

Aanleiding is de hoeveelheid overlastmeldingen over (hang)jongeren die bij politie, wijklijn, corporaties en wijkbeheer binnenkomen.

Om overlast van (hang)jongeren te beperken is in 2005/2006 gestart met een drietal pilot-projecten. Op basis van de resultaten van het onderzoek en de ervaringen in de wijken is verder gewerkt aan een "integrale aanpak jeugdoverlast in Dordrecht". De aanpak is ontwikkeld in samenwerking met de belangrijkste partners: politie, corporaties en jongerenwerk. Bestrijding van overlast en criminaliteit door jongeren levert een belangrijke bijdrage aan het verbeteren van de leefbaarheid in de buurt.

In 2007 is in een projectplan een werkwijze beschreven. Deze moet bijdrage aan een meer gestructureerde en methodische aanpak van jeugdoverlast in de wijken. Daarbij zijn tevens meerdere partijen betrokken bij de aanpak en worden ouders meer en meer aangesproken op hun verantwoordelijkheid.

Ondanks dat in de meeste wijken in 2008 het aantal jeugd overlastmeldingen is gedaald blijft extra aandacht en procesvoering op dit thema van belang.

Probleemstelling

Een deel van de Dordtse jongeren hangt graag en regelmatig in groepjes op straat en dat leidt soms tot overlast bij omwonenden, zoals lawaai, vernielingen, intimidatie, alcohol en drugsgebruik.

Dit leidt weer tot een verminderd gevoel van veiligheid en leefbaarheid.

Doelstelling

Het project heeft tot doel de (extreme) overlast in de woonomgeving op grond van een integrale benadering gezamenlijk aan te pakken om zodoende een leefbare en veilige omgeving te creëren.

Wat bijdraagt aan het realiseren van een leefbaarheidscore van 7.0 in 2010 per gebied.

Het percentage inwoners dat aangeeft 'vaak' jongerenoverlast te ondervinden is gedaald van 14% naar 10%.

Per wijk zijn doelstellingen opgenomen. Deze staan in de doelenbomen.

Opdracht

Uitvoering geven aan projectplan

Begin- en einddatum project

Integrale aanpak jeugdoverlast is een procesaanpak dat vooralsnog geen einddatum heeft.

Beschikbaar budget

Uren: 1080 uur projectmanager

Budget: uit reguliere middelen van SBH, MO, OOV en SO

AANPAK OVERLASTGEVENDE PANDEN

OPDRACHTFORMULIER	
Projectnr./- naam	Aanpak overlastgevende panden
Locatie	Stad
Opdrachtgever	Bestuurlijk: Aaike Kamsteeg Ambtelijk: Jan Wind
Projectmanager	Angelique Meijer
Datum	Oktober 2008

Inleiding/aanleiding
<p>In diverse buurten in Dordrecht, in het bijzonder in het Reeland en in Oud Krispijn speelt al jaren een aantal hardnekkige problemen op het gebied van leefbaarheid en veiligheid. Diverse straten in de stad kenmerken zich door leegstand, overlast kamerverhuur bedrijven en verpaupering. De gemeente moet blijven investeren om de woon-, werk-, en leefomgeving ter plaatse te verbeteren teneinde negatieve ontwikkelingen te voorkomen.</p> <p>Bij besluit van 28 juni 2005 heeft het college van Burgemeester en Wethouders ingestemd met de in het evaluatierapport illegale (over)bewoning aangereikte aanbevelingen en de procesregie opgedragen aan de afdeling OOV. Vervolgens heeft het college in maart 2007 ingestemd met een aantal verbetervoorstellen wat heeft geresulteerd in een betere samenwerking tussen betrokken partijen, registratie en het door SO ontwikkelde aanvullende beleid om onder andere de toename van kamerverhuurpanden in goede banen te leiden. In juli 2008 heeft de gemeenteraad ingestemd met de notitie "Regulering kamerverhuur" van SO. Wat betreft de regulering en handhaving illegale kamerverhuur ligt de uitvoering en verantwoording bij SO.</p>
Probleemstelling
<p>Bewoners vinden een prettige woon- en leefomgeving zeer belangrijk. Woonoverlast past daar niet in. Toch komen geluidsoverlast, drugsoverlast, stankoverlast e.d. regelmatig voor.</p> <p>De mate waarin iemand overlast ondervindt kan sterk uiteen lopen. Buren kunnen zich aan kleine dingen ergeren omdat sprake is van een lage tolerantiegrens en (wederzijds) onbegrip, maar het kan ook zijn dat een bewoner of gezin, door bijvoorbeeld psychische problemen en verslaving, continue voor ernstige onrust zorgt.</p> <p>De aanpak van overlast, waaronder woonoverlast, heeft prioriteit in de gemeente Dordrecht. De gemeente, politie, de woningcorporaties en zorg- en welzijnsinstellingen werken samen aan de aanpak van deze overlast.</p>
Doelstelling
<p>Het project heeft tot doel de (extreme) overlast in de woonomgeving op grond van een integrale benadering gezamenlijk aan te pakken om zodoende een leefbare en veilige omgeving te creëren, wat bijdraagt aan het realiseren van een leefbaarheidscore van 7.0 in 2010 per gebied.</p>
Opdracht
<p>Zorg voor een meer integrale benadering met de diverse wijkpartners en schakel OOV in als procesregisseur wanneer de wijkpartners gezamenlijk niet tot een oplossing kunnen komen en bestuurlijk ingrijpen nodig is.</p>
Begin- en einddatum project
Doorlopend
Beschikbaar budget
8 uur per week procesmanagement wijkgericht werken